

Geestesgaven of dweperij?

De charismatische leer en praktijk in het licht van de Bijbel

Oorspr. titel: *Geistesgaben oder Schwärmerei?*

Schrijver: Arend Remmers. Vertaling M.V.

Nu ook in druk verkrijgbaar onder de titel *Gaven van Gods Geest?* ISBN : 978 90 5907 249 7, bij stichting *Uit het Woord der Waarheid*, postbus 260, 7120 AG Aalten, Nederland; e-mail: info@uhwdw.nl; website: www.uhwdw.nl.

OPMERKINGEN VOORAF

De zogeheten charismatische beweging, die in grote delen van de Christenheid in opmars is (zowel in protestantse als in katholieke kringen) heeft vandaag de dag een grote invloed. Het doel van dit werkje is niet iets toe te voegen aan wat er al gepubliceerd is over oorsprong, verbreiding en gevaren van deze beweging. Daarover bestaat al genoeg lectuur. Het gaat ons ook niet om het tegen elkaar afwegen van de verschillende positieve en negatieve reacties op dit vlak. Dat is een thema op zichzelf.

Wat heel verwarrend is voor trouwe Christenen die de Bijbel willen vasthouden, is dat veel aanhangers van de charismatische beweging wedergeboren Christenen zijn. Deze omstandigheid maakt een globale beoordeling niet eenvoudiger, maar integendeel juist moeilijker. Maar daarom gaat het ons, zoals gezegd, niet.

De meeste mensen neigen naar versimpeling in hun argumentaties, of anders uitgedrukt, naar zwart-wit denken. Iets is óf helemaal goed, óf helemaal slecht. Maar zo eenvoudig liggen de dingen meestal niet. Vaak moet een veelvoud van factoren worden bekeken voor we tot een rechtvaardig oordeel kunnen komen. Hier komt nog bij dat onze maatstaven tot beoordeling meestal eigen ervaringen met mensen zijn. Als we van hen een goede indruk hebben, dan is ook de zaak goed die zij vertegenwoordigen, en omgekeerd.

Een tweede fout die vaak wordt gemaakt, is dat we iets beoordelen naar de uitwerking die het heeft. Zijn de uitwerkingen in onze ogen goed, dan is ook de zaak goed, en omgekeerd.

Maar beide manieren van beoordelen zijn uiterst subjectief. Je maakt hierdoor je eigen ervaring tot beoordelingscriterium. En het spreekt voor zich dat daardoor de meest uiteenlopende beoordelingen kunnen ontstaan.

En dat is dus ook de oorsprong van de veelvoud van meningen, wanneer het tot een gesprek komt over de charismatische beweging.

Hoe moet een gelovige nu tot een gefundeerde beoordeling komen over deze beweging, haar kenmerken en haar verschijningsvormen? Bestaat er een objectieve maatstaf? Wij menen dat er zeker één bestaat: het Woord van God. Bij de beoordeling van Christelijke stromingen en ideeën kan en moet de Bijbel altijd de grondslag van ons oordeel zijn.

1. WAT IS DE “CHARISMATISCHE BEWEGING”?

De oorsprong van de charismatische beweging gaat terug op de zogeheten Pinksterbeweging. Deze ontstond rond 1900 in Amerika, tijdens een opwekkingssamenkomst in een Baptistengemeente in het zwarte bevolkingsdeel, waarbij de gemeentelieden in extase raakten en in ‘tongen’ spraken. De gezamenlijke Pinkstergemeenten werden gezien als het toonbeeld van de werkzaamheid van de Heilige Geest, die zich in de ‘geestesdoop’, het ‘spreken in tongen’ en vaak in ‘gebedsgenezingen’ openbaart. De bekering en de persoonlijke heiliging in het leven van de afzonderlijke gelovige, werden en worden in veel Pinksterkringen beklemtoond en geleerd.

Sinds ongeveer 1960 trad er een verandering in. Tot die tijd waren de Pinkstergemeenten min of meer vast omliggende kerkelijke groepen waar de genoemde leringen werden gepraktiseerd. Maar vanaf die tijd drong het gedachtengoed van de Pinksterkringen door in de traditionele kerken en ook in haast alle kleinere Christelijke en evangelische gemeenschappen. Deze 'Neo-Pinksterbeweging' werd ook vaak 'Charismatische vernieuwing' genoemd. Door een overvloed van literatuur werd het gedachtengoed van de Pinksterbeweging in bredere Christelijke kring binnengedragen en verspreid. En in bepaalde kerken waar een verslapping van het geloofsleven bestond, werden deze gedachten soms met groot enthousiasme opgenomen.

Je kunt tegenwoordig zonder overdrijving zeggen, dat er binnen de Christenheid maar weinig kringen meer zijn waarin de charismatische beweging geen ingang heeft gevonden.

De naam 'Pinkstergemeente' verwijst naar Handelingen 2, waar ons wordt verteld dat op die Pinksterdag God de Heilige Geest als Persoon op aarde kwam en op de gelovigen werd 'uitgestort'. Hij kwam in hen en maakte hen tot een nieuwe eenheid. Met als doel de 'ekklesia' (Gemeente, Kerk, vergadering, het gezelschap van de gelovigen) van God op aarde te bouwen. Omdat de discipelen toen in andere talen spraken, geloofde men in de Pinksterbeweging in een 'nieuw Pinksteren' waarbij alle Goddelijke wondergevaven van de vroegste tijd tot nieuw leven worden gewekt.

De naam 'charismatische beweging' is afkomstig van het Griekse woord voor genadegave (charisma). Hierin komt opnieuw de sterke nadruk op het bezit en de uitoefening van Christelijke genadegaven tot uitdrukking. De Heer Jezus heeft de Zijnen een veelvoud aan genadegaven gegeven (zie Rom. 12:6-8; 1 Kor. 12:4-11, 28-31; Ef. 4:8-13). De aanhanger van de charismatische beweging denkt bij het woord genadegave echter in eerste instantie - meestal zelfs uitsluitend - aan de gaven zoals 'tongenspreken' en 'gebedsgenezingen', die als tekenen gegeven werden ('tekengaven').

Tot zover het begrip 'charismatische beweging'. Wij willen, zoals gezegd, geen historische beschrijving geven van deze beweging. Het ligt ons veel meer op het hart onze broeders en zusters in Christus een korte en treffende, Bijbels gegronde verklaring te geven van de Schriftgedeelten waarop de charismatici zich veelvuldig beroepen. Daardoor zullen de beweringen van deze beweging aan de hand van de enig bindende maatstaf, de Bijbel, worden getoetst. De beste manier waarop je menselijke beweringen op geestelijk gebied behandelt, is het onderzoeken en voorstellen van Gods Woord.

2. DE ZOGEHETEN GEESTESDOOP

In de Pinksterbeweging werd (wordt) deze doop al geleerd, en deze leer werd in de charismatische beweging doorgegeven: de gelovige die door bekering en geloof in het evangelie een eigendom van de Heer Jezus is geworden, heeft de 'Geestesdoop' nodig. Die doop is volgens hen een heel fundamentele ervaring die elke Christen zou moeten beleven. Ze manifesteert zich hierin, dat de betreffende persoon in 'tongen' (of 'talen') spreekt.

Wat zegt de Bijbel hierover?

De Bijbel leert ons dat het een bijzonder kenteken van het Christelijk tijdperk (of: bedeling) is, dat Christus na het volbrengen van het verlossingswerk aan het kruis is opgestaan, naar de hemel is opgevaren en nu aan de 'rechterhand van God' is, terwijl de Heilige Geest op aarde in de verlostten woont.

Dat was in vroegere tijden niet zo. De Heilige Geest was weliswaar altijd daar waar God was. Zo staat het al op de eerste bladzijde van de Bijbel (Genesis 1:2); maar Hij woonde niet in de mensen. De eerste mens in Wie de Heilige Geest woonde, was de Mens Christus Jezus, het vleesgeworden Woord van God (vgl. Joh. 1:33). In de laatste nacht van Zijn samenzijn met Zijn discipelen, vóór Zijn gevangenneming, onderwees de Heer Jezus hen. Hij vertelde hun onder meer dat er na Zijn heengaan tot de Vader een andere Goddelijke Persoon tot hen komen zou, de 'Parakleet', de Zaakwaarnemer, de Voorspraak Die in eeuwigheid bij hen blijven zou, 'de Geest van de Waarheid, Die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn. Ik zal u geen wezen laten, Ik kom tot u' (Joh. 14:16-18).

Dat deze Zaakwaarnemer de Geest van de Waarheid is, de Heilige Geest, wordt in vers 26 nadrukkelijk gezegd.

Deze werkzaamheid van de Heilige Geest in de gelovigen legt de Heer dan verder uit. ‘Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u alles leren en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb’ (Joh. 14:26). ‘Wanneer de Trooster gekomen is, Die Ik u zenden zal van de Vader, de Geest van de Waarheid, Die van de Vader uitgaat, zal Die van Mij getuigen’ (Joh. 15:26).

‘Maar wanneer Hij gekomen is, de Geest van de waarheid, zal Hij u in de hele waarheid leiden; want Hij zal uit Zichzelf niet spreken, maar alles wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het Mijne nemen en het u verkondigen’ (Joh. 16:13-14).

Maar dit alles kon pas gebeuren nadat de Heer Zijn werk aan het kruis had volbracht en tot Zijn Vader was teruggekeerd: ‘Maar Ik zeg u de waarheid: het is nuttig voor u dat Ik wegga; want als Ik niet wegga, zal de Trooster niet tot u komen; maar als Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden’ (Joh. 16:7).

Johannes de Doper kondigt de Heilige Geest aan

Op deze komst van de Heilige Geest had Johannes de Doper, als voorloper van de Heer Jezus Christus, al gewezen:

‘Ik doop u wel in water tot bekering; maar Hij Die na mij komt, is sterker dan ik, ik ben niet waardig Zijn sandalen te dragen; Die zal u dopen met (letterlijk: in) de Heilige Geest en met vuur; Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer door en door zuiveren en Zijn tarwe in de schuur samenbrengen, maar het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden’ (Matth. 3:11-12; vgl. Luk. 3:16-17).

In het Evangelie van Markus wordt het korter gezegd: ‘Ik heb u wel gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest’ (Mark 1:8).

Soortgelijke woorden vinden we in Johannes 1:33: ‘En ik kende Hem niet; maar Die mij gezonden heeft om te dopen in water, Die had mij gezegd: Op Wie gij de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het Die met de Heilige Geest doopt’.

Johannes riep enerzijds het joodse volk tot bekering op; anderzijds kondigde hij twee dingen aan die de Heer Jezus zou doen: diegenen die zich bekeren, worden met de Heilige Geest gedoopt en dan als goede vrucht in de schuur van de Heer ingezameld; maar diegenen die Hem niet in geloof aannemen, worden met vuur gedoopt en als kaf in het onuitblusbare vuur, dat betekent: in de eeuwige verdoemenis, de tweede dood, geworpen!

Twee dingen vallen ons op bij de overdenking van deze verzen:

a. De doop met de Heilige Geest en de doop met vuur wijzen niet op hetzelfde. De doop met vuur is de blijvende onderdompeling in het oordeel en de eeuwige verdoemenis van de verlorenen (vgl. met het woord ‘vuur’: Mal. 4:1; Matth. 18:9; Luk. 16:23-24). Het gebruik van het woord ‘doop’ in deze betekenis stelt velen voor een moeilijkheid. Maar wanneer de Heer Jezus aan het Goddelijke oordeel dacht dat Hij aan het kruis dragen zou, sprak Hij óók over een doop: ‘Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe benauwt het Mij, totdat het volbracht is’ (Luk. 12:50).

b. De doop met de Heilige Geest wordt niet als een buitengewone, toegevoegde ervaring van enkele gelovigen genoemd, maar als een kenmerk van al degenen die als tarwe in de hemelse schuur ingezameld werden. Dat wordt ook door de andere Bijbelteksten ondersteund waar deze doop genoemd wordt.

De aankondiging door de Heer Jezus Zelf

We hebben gezien dat de Heer Jezus vóór Zijn verlossingswerk de discipelen de komst van de Heilige Geest aankondigde. Na Zijn opstanding spreekt Hij daar nog duidelijker van: ‘Ik zend de belofte van Mijn Vader op u; maar gij, blijft in de stad, totdat gij bekleed zijt met kracht uit de hoge’ (Luk. 24:49).

Met de belofte van de Vader en de kracht uit de hoogte is de Heilige Geest bedoeld. Dat komt duidelijk naar voren in de volgende teksten in Handelingen: ‘En toen Hij met hen vergaderd was, beval Hij hun zich niet van Jeruzalem te verwijderen, maar de belofte van de Vader te verwachten, die gij [zei Hij] van Mij gehoord hebt. Want Johannes doopte wel met water, maar gij zult met de Heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na dezen ... Maar gij zult kracht ontvangen, als de Heilige Geest over u komt’ (Hand. 1:4-5, 8).

Deze teksten laten ons zien dat die gebeurtenis voor de deur stond en dat het in Jeruzalem zou plaatsvinden. De Heer Jezus spreekt tot Zijn discipelen helemaal niet over een doop met vuur (want dat is oordeel), maar alleen over de doop met de Heilige Geest.

De dag van het Pinksterfeest

Maar enkele dagen later, ‘toen de dag van het pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen op één plaats bijeen. En er kwam plotseling uit de hemel een geluid als van een geweldig voortgedreven wind en vulde het hele huis, waar zij zaten. En er vertoonden zich aan hen verdeelde tongen als van vuur en zij zetten zich op ieder van hen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen in andere talen te spreken, zoals de Geest hun gaf uit te spreken’ (Hand. 2:1-4). Dit is de vervulling van dat wat Johannes de Doper had voorgezegd en van de belofte van de Heer Jezus! Wat gebeurde er op die Pinksterdag? In Handelingen 2:2-4 werden vier dingen vermeld die we hierna zullen overdenken:

a. Er ‘kwam plotseling uit de hemel een geluid als van een geweldig voortgedreven wind en vulde het hele huis, waar zij zaten’. Het was eigenlijk niet zoals een wind, maar meer als een waaien, en het woord ‘voortgedreven’ kan ook met ‘gedragen’ vertaald worden.

Het was niet zoals bij een natuurlijke wind een onderbroken aan- en afzwellen, maar een aanhoudend bruisen. Met deze vergelijking werd de hemelse, inspirerende, leven-gevende kracht van de Heilige Geest aangeduid, die niet stootsgewijs of impulsief, maar gelijkmatig werkt. Het is de ‘Kracht’ (Hand. 1:8) uit de hemel die zich hier openbaarde en het hele huis vulde. Zo vervulde eens de heerlijkheid van Jahweh de tent der samenkomst en de tempel bij hun inwijding (bijv. 1 Kon. 8:10-11). In het gesprek met Nicodemus had de Heer Jezus de werkzaamheid van de Heilige Geest al met het waaien van een wind vergeleken: ‘De wind waait waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat; zo is een ieder die uit de Geest geboren is’ (Joh. 3:8).

b. ‘Er vertoonden zich aan hen verdeelde tongen als van vuur en zij zetten zich op ieder van hen’. Naast het bruisende waaien, dat ze alleen maar konden horen, gebeurde er ook iets zichtbaars. Goddelijk licht in de vorm van verdeelde tongen als van vuur verscheen aan hen. Het zette zich op een ieder van hen. Dit was geen ‘vuurdoop’, zoals sommigen zeggen. Nee, het was een duidelijk Goddelijk getuigenis van licht en heiligheid in het genadetijdperk.

De verdeelde tongen herinneren ons aan Gods genade in de toekomst: dan zal Hij de verdeelde talen die uit de torenbouw van Babel zijn voortgekomen ten goede keren. Want deze verdeelde tongen duiden op de toekomstige uitstraling van het Evangelie over de grenzen van Israël heen tot alle talen en volken. Zoals het bruisen met het waaien van de wind vergeleken wordt, zo werden de tongen met vuur vergeleken. Beide waren uiterlijke tekenen van de derde bijzondere verschijning, die op zich onzichtbaar was.

c. ‘En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest’.

Hier vindt de doop met de Heilige Geest plaats, de vervulling van de voorzegging van Johannes en van de Heer Jezus Zelf. De belofte van de Vader is vervuld. De Heilige Geest komt van de hemel naar beneden, om volgens de woorden van de Heer Jezus voor eeuwig bij ons te blijven. Omdat dit iets totaal nieuws was, werd het door de beide tekenen begeleid.

De tegenwoordigheid van de Heilige Geest had een dubbele betekenis. Enerzijds woont Hij in het Huis, dat is de Gemeente van God als tempel (vgl. 1 Kor. 3:16; Ef. 2:22). Dat komt tot uitdrukking in het waaien dat het hele huis vulde. Anderzijds woont de Heilige Geest ook in iedere afzonderlijke gelovige (vgl. 1 Kor. 6:19), wat verduidelijkt werd door de verdeelde tongen, die zich op ieder van hen zetten.

d. 'En zij begonnen in andere talen te spreken, zoals de Geest hun gaf uit te spreken'. Dit teken had de Heer Jezus al in Markus 16:17 aangekondigd, toen Hij de apostelen de opdracht gaf het Evangelie aan de hele schepping te prediken. Sinds de torenbouw in Babel waren de mensen door de verschillende talen van elkaar gescheiden. Nu echter worden de werken van God in vele talen verkondigd - het heerlijke gevolg van de genade die op Golgotha in de hoogste mate geopenbaard is! Alle volkeren moeten nu de boodschap van de behoudenis horen, niet alleen meer de Joden, die tot dan toe bevoorrecht waren.

Daarmee hebben wij in het kort geschetst wat er op die Pinksterdag gebeurde, toen de Heilige Geest uitgestort werd en de gelovigen de doop met de Heilige Geest ontvingen. Deze doop gebeurde maar éénmaal. Daardoor werd het 'Lichaam van Christus' op aarde gevormd - eens voor altijd. Want dit Lichaam wordt niet voortdurend opnieuw gesticht!

Daarom lezen we later ook niets meer van een hernieuwde doop met de Heilige Geest! Elke mens die sindsdien door het geloof in de Heer Jezus gered wordt, ontvangt de Heilige Geest als zegel, onderpand en zalving (Ef. 1:13-14; 2 Kor. 1:21-22). Daardoor wordt hij een lid van Christus (1 Kor. 6:15, 19) en wordt toegevoegd aan het al bestaande Lichaam van Christus.

Latere vermeldingen van de doop met de Heilige Geest

Vóór Handelingen 1 wordt de doop met Heilige Geest altijd als iets toekomstigs gezien. Na wat er in Handelingen 2 gebeurde wordt deze doop nog maar tweemaal vermeld, namelijk in Handelingen 11:15-16 en in 1 Korinthe 12:13. In deze beide gevallen werd het echter als een terugblik gezien.

In Handelingen 10 en 11 wordt ons verteld hoe het Evangelie verkondigd wordt aan een niet-Jood, namelijk aan de Romeinse officier Cornelius in Caesaréa. De discipelen van de Heer hadden hoofdzakelijk in Judéa getuigd - plus nog in de half-heidense streek van Samaria (Hand. 8). Er was een Goddelijke openbaring nodig waardoor Petrus de opdracht zou gaan uitvoeren om ook aan heidenen het Evangelie te verkondigen. Toen hij vervolgens in Caesaréa kwam, verkondigde hij vrijmoedig de blijde boodschap aan deze mensen van heidense afkomst.

Terwijl hij nog sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden. Er gebeurde dus hetzelfde als bij de eerste Christenen in Jeruzalem, die allemaal Joden geweest waren (Hand. 10:44; 11:15). Daarbij dacht Petrus aan het woord van de Heer, toen Hij zei: 'Johannes doopte wel met water, maar gij zult met de Heilige Geest gedoopt worden' (Hand. 11:16).

In 1 Korinthe 12:13 lezen we voor de laatste keer in het Nieuwe Testament over de doop met de Heilige Geest. Dat is de leerstellige uitleg: 'Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn met één Geest gedrenkt'. In dit hoofdstuk is het thema het éne Lichaam van Christus op aarde, dat uit alle gelovigen van de huidige tijd bestaat - dus uit allen die de Heilige Geest hebben ontvangen (Rom. 8:9b; Gal. 3:5). Ook wordt er uitgelegd dat er een veelvoud aan gaven is gegeven aan de vele leden van dit Lichaam.

De éne Geest werkt in de verscheidenheid van genadegaven (1 Kor. 12:4), en diezelfde Geest is ook de verenigende band die het Lichaam maakt tot wat het is. Hier gaat het niet om de persoonlijke geloofservaringen van de afzonderlijke leden, maar om het grote en belangrijke feit dat er in al deze leden één Geest leeft - de Heilige Geest -, Die hen met elkaar verenigt.

Ook hier zien we opnieuw de beide zijden van het wonen van de Heilige Geest op aarde. In de uitspraak 'Wij allen zijn met één Geest gedrenkt' (vs. 13) komt de zijde van de enkeling tot uitdrukking. In de woorden: '... door één Geest tot één lichaam gedoopt' (vs. 13) wordt het wonen van de Heilige Geest in de Gemeente als geheel voor onze ogen geplaatst.

In vers 12 wordt het menselijke lichaam als een beeld, een weerspiegeling van het Lichaam van Christus en zijn Hoofd voorgesteld. Vele leden vormen samen het éne Lichaam. In vers 13 wordt vervolgens uitgelegd hoe die eenheid tot stand gekomen is: door de doop in één Geest. Dit is een duidelijke verwijzing naar die éénmalige gebeurtenis die op de pinksterdag in Handelingen 2 plaatsvond.

Samenvatting

Laten we om af te sluiten nog eens samenvatten wat het Nieuwe Testament ons zegt over de doop met de Heilige Geest:

- a. Wanneer er over de doop met de Heilige Geest gesproken wordt, wordt daarmee altijd de komst van de Geest van God op de pinksterdag bedoeld. Toen kwam Hij wonen in de gezamenlijke gelovigen en maakte hen daardoor tot leden van het nieuw gevormde Lichaam van Christus, de Gemeente van God. Dit is een éénmalig feit dat nooit meer herhaald is of wordt.
- b. Tegenwoordig ontvangt iedereen die het Evangelie van de Heer Jezus gelooft, de Heilige Geest als zegel en onderpand. Hij wordt bij het Lichaam van Christus gevoegd. Maar let wel: dit feit wordt nergens in het Nieuwe Testament een 'doop met de Heilige Geest' of 'geestesdoop' genoemd. Wel spreekt de Schrift over 'vervuld zijn met de Heilige Geest' (meer daarover in hoofdstuk 6).

Bestaat er een 'vuurdoop' voor gelovigen?

We hebben al gezien dat de doop met vuur die in Mattheüs 3:11 en Lukas 3:16 vermeld wordt, in geen enkel verband staat met de doop met de Heilige Geest, maar juist een krasse tegenstelling weergeeft. De doop met vuur heeft betrekking op het oordeel en de eeuwige verdoemenis van de ongelovigen.

Wat is dan de betekenis van de in Handelingen 2:3 vermelde 'verdeelde tongen als van vuur', die zich bij de uitstorting van de Heilige Geest op de pinksterdag op elke afzonderlijke discipel zetten? Hoewel wij hierover al een en ander gezegd hebben, willen we deze uitdrukking nog wat meer overdenken, om diverse misverstanden uit de weg te ruimen.

Vaak wordt de gedachte geuit dat dit de vervulling is van de aankondiging van Johannes: Hij 'zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur' (Matth. 3:11; Luk. 3:16). Dit is echter om verschillende - voor een deel al vermelde - redenen niet juist:

- a. Johannes de Doper spreekt in zijn bekeringsprediking duidelijk van twee totaal verschillende dingen, namelijk enerzijds van 'vrucht' voor God (Matth. 3:8,10,12) die tot eeuwige redding en heerlijkheid voert, en anderzijds van het vuur van het oordeel voor hen die geen vrucht voortbrengen; bij hen ligt de bijl al aan de wortel, binnenkort wordt de boom omgehakt en in het onuitblusbare vuur geworpen (vs. 7,10,12). Voor de eerste groep geldt de doop met de Heilige Geest, voor de tweede de doop met vuur.
- b. Bij Zijn laatste aankondiging over de komst van de Heilige Geest spreekt de Heer (in Hand. 1:5) tot Zijn elf apostelen, die allen gelovig waren (vgl. Joh. 15:3). Hij vermeldt uitsluitend de doop met de Heilige Geest. Zo is het ook in Handelingen 11:16 en 1 Korinthe 12:13. Dat is in volle overeenstemming met dat wat ik onder punt a heb gezegd: de gelovigen ontvingen op de pinksterdag alléén de doop met de Heilige Geest.
- c. In Handelingen 2:3 is niet sprake van vuurtongen, maar van 'tongen als van vuur'. Hier wordt niet gezegd dat er vuur naar beneden kwam, maar dat er tongen waren die zich op ieder van hen zetten. Het woord tongen verwijst al naar het spreken. In vers 4 wordt dan ook gesproken over 'andere talen'. Tong en taal is in het Grieks hetzelfde woord (glossa). De Heilige Geest bewees Zich als Overwinnaar over de gevolgen van de spraakverwarring van Babel (Gen. 11). Dat er 'tongen' waren in het meervoud, is een verwijzing naar het feit dat het Evangelie niet tot het joodse volk beperkt bleef, maar zich tot alle volken richtte.

3. HET 'SPREKEN IN TONGEN' ('GLOSSOLALIE')

De aanhangers van de charismatische beweging beweren dat het onmiddellijke gevolg van de zogenaamde 'geestesdoop', die we in het vorige hoofdstuk behandeld hebben, het 'spreken in tongen' is. Ook hier moeten wij helaas gelijk bij het begin vaststellen dat dit 'spreken in talen' van de charismatici in de Heilige Schrift niet geleerd wordt.

Een taalkundige verklaring

Onder de gaven die de opgestane Christus aan Zijn Gemeente gegeven heeft, worden ook ‘velerlei talen’ of het ‘spreken in talen’ vermeld (1 Kor. 12:10, 28, 30, enz.). Het woord dat in het Grieks voor ‘taal’ wordt gebruikt (‘glossa’) betekent allereerst ‘tong’ als lichaamsdeel (Mark. 7:33; Luk. 1:64; enz.). Zoals we zagen wordt datzelfde woord ‘glossa’ ook in Handelingen 2:3 voor die ‘verdeelde tongen als van vuur’ gebruikt, die op de discipelen kwamen. Gewoonlijk is het nu geen probleem om te onderscheiden, of in de tekst van het Nieuwe Testament ‘glossa’ als lichaamsdeel of als taal is bedoeld en dienovereenkomstig vertaald moet worden.

In bijna elk Grieks woordenboek op het Nieuwe Testament vind je onder het woord ‘glossa’ naast de betekenis tong en taal ook het begrip ‘spreken in tongen’. Deze derde betekenis wordt overal in het Nieuwe Testament aangenomen waar de gave van het spreken in talen bedoeld wordt.

Wat is het zogenaamde ‘spreken in tongen’?

De charismatici zijn helaas niet de enigen die glasheldere uitspraken in het Woord van God misverstaan en er een verkeerde betekenis aan geven. Ook veel theologen weten sinds lange tijd niets beters te zeggen.

Het volgende citaat uit een modern Bijbellexicon toont aan hoe weinig de uitspraken van God worden begrepen, of anders gezegd: hoeveel men probeert er in te leggen:

‘Spreken in tongen’ of ‘spreken in talen’ (glossolalie, van het Griekse glossa, d.i. ‘tong’, ‘taal’), extatische spraak in onverstaanbare, stamelende taal. De nieuwe ervaring van de eerste Christenen uitte zich vaak in een uitbarsting van extatisch tongenspreken (Hand.10:46;19:6), hetgeen gerekend wordt tot de verschijningsvorm van de Geest in de eindtijd (1 Kor. 14:39).

Paulus staat zeer sceptisch tegenover het spreken in tongen; hij wijst het af en geeft veeleer de voorkeur aan de profetische, verstandelijke dienst (1 Kor. 13:1; 14:1-12).

Bijzondere problemen biedt het pinksterverslag (Hand. 2:1-13). Een oudere versie van de vertelling schijnt van een hoor-wonder te berichten: de aanwezigen verstaan het tongenspreken in hun eigen taal (vs. 8). Lukas maakt er een spraak-wonder van: de apostelen, vooruitlopend op het wereldwijde zendingswerk, spreken in verschillende talen’ (vs. 4) (uit Reclams Bijbellexikon).

Het Lexikon zur Bibel (Brockhaus-Verlag) beoordeelt het zogenaamde ‘spreken in tongen’ heel wat voorzichtiger, maar geeft ook geen plausibele verklaring voor deze gave.

Er zijn echter ook stemmen geweest die zich niet lieten meeslepen door de onwetendheid of vooringenomenheid met betrekking tot deze gave die in het Nieuwe Testament voorkomt. Zo bijvoorbeeld de bekende bijbeluitlegger J.A. Bengel (1687-1752), die over 1 Korinthe 14:4 in zijn bijbelwerk ‘Gnomon’ schrijft: ‘Zonder uitzondering is in dit hoofdstuk onder ‘tongen’ een ‘taal’ te verstaan’.

Dat dit de eenvoudige en enig juiste verklaring is van de gave van het spreken in ‘tongen’, willen wij nu aan de hand van Schriftplaatsen in het Nieuwe Testament aantonen.

Het getuigenis van het Nieuwe Testament

Na deze vrij lange inleiding willen wij tot ons eigenlijke doel komen en onderzoeken wat de afzonderlijke teksten van het Nieuwe Testament die het spreken in talen vermelden, werkelijk laten zien.

Markus 16:17

‘En hen die geloven, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij boze geesten uitdrijven; in nieuwe talen zullen zij spreken; slangen zullen zij opnemen; en al zullen zij ook iets dodelijks drinken, het zal hun geenszins schaden; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden’ (Mark. 16:17-18).

In dit gedeelte vinden wij de grote opdracht van de opgestane Heer aan Zijn discipelen (vgl. ook Matth. 28:18-20): Hij droeg hun op om in de hele wereld het Evangelie te prediken. Christus was immers gekomen om zondaren te redden. Daarvoor stierf Hij en werd opgewekt (Rom. 4:25). Allen die geloven en gedoopt worden, worden gered; maar wie niet gelooft gaat eeuwig verloren.

De daarna vermelde elementen - de uitdrijving van boze geesten (vgl. Hand. 16:18), het spreken van nieuwe talen (Hand. 2:4), het opnemen van slangen (Hand. 28:3-6), het opleggen van de handen (Hand. 3:7; 5:12), enz. - dit alles ging daadwerkelijk in het leven van de apostelen in vervulling. Zij hadden als eersten geloofd en waren vervuld met de wens om zielen te winnen voor hun Heiland. Maar deze belofte is niet algemeen geldig, alsof iedere Christen van alle tijden dit op zichzelf kan betrekken. Het gold in eerste instantie voor hen die de grote opdracht rechtstreeks van de Heer ontvingen. Wanneer tegenwoordig een gelovige een slang zou opnemen, zou het hem niet zo gemakkelijk vergaan als in Handelingen 28.

Bovendien is het belangrijk het verschil te zien tussen Markus 16 en de woorden van de Heer aan het slot van het Evangelie naar Mattheüs. Daar spreekt Hij ervan dat Hem alle macht in hemel en aarde gegeven is en dat Hij bij ons zal zijn tot de voleinding van de eeuw (Matth. 28:18-20). In het Evangelie naar Markus lezen wij echter geen verklaring van de Heer dat Hij door die tekenen tot aan het eind van de wereld zou werken. Zoals wij al zagen, gingen de voorzeggingen van de Heer bij de apostelen woordelijk in vervulling - en werkelijk allemaal, niet maar één of twee! Daarom is het merkwaardig dat tegenwoordig door charismatici maar enkele van deze dingen als bijzondere 'gaven' naar voren worden gebracht.

Het gaat hierom tekenen waarmee God bij het begin van het Christelijke tijdperk bevestigde dat de verkondiging van het Evangelie onder Zijn opdracht plaatsvond. Zo had Hij destijds ook Mozes door wonderen en tekenen voor de farao als Zijn dienstknecht gelegitimeerd. De schrijver van de Brief aan de Hebreëen herinnert zich, omstreeks het jaar 60, deze tekenen met de woorden: 'Hoe zullen wij ontkomen, als wij een zo groot heil veronachtzamen, dat eerst verkondigd is door de Heer en aan ons bevestigd is door hen die het gehoord hebben, terwijl God bovendien meegetuigde, zowel door tekenen als wonderen en velerlei krachten en uitdelingen van Heilige Geest naar Zijn wil' (Hebr. 2:3-4).

De 'nieuwe talen' die de Heer in Markus 16 vermeldt, zijn niet nieuw in de zin dat ze nog nooit daarvoor gehoord werden, of dat ze voor de hoorders nieuw waren, maar het waren talen die nieuw waren voor de sprekers. Het waren andere talen dan die zij tot dan toe kenden. Dat komt ook in het Griekse woord voor 'nieuw' (kainos) tot uitdrukking. Het betekent iets nieuws, in de zin van een tegenstelling tot wat er tot nu toe is geweest - dus een andere taal dan die ze tot dan toe beheersten. Er is in het Grieks een ander woord, 'neos', dat eveneens 'nieuw' betekent, maar dan in de zin van 'jong, fris, pas ontstaan, nog niet oud'. Dit laatste is in Markus 16 niet bedoeld.

Handelingen 2:4-13

Dit wordt door de volgende toepassing van het woord 'taal' ondersteund. Na de uitstorting van de Heilige Geest, die we al behandeld hebben, begonnen de discipelen in andere talen te spreken zoals de Geest hun gaf uit te spreken. Deze andere talen, die in de verzen 8-11 opgenoemd worden, zijn de 'nieuwe talen', waarover de Heer in Markus 16:17 gesproken had. De discipelen die van huis uit Aramees en ook wel Grieks (Koinè) spraken, spraken nu echter in de kracht van de Heilige Geest in ongeveer 16 talen en dialecten.

Vaak hoor je de opvatting: de discipelen spraken in hun eigen taal, maar de toehoorders hoorden hun eigen taal. Daarbij wordt op de verzen 6, 8 en 11 gewezen, waar van het 'horen' sprake is. Ten eerste staat er echter in de verzen 6 en 11 uitdrukkelijk bij dat zij hen in hun eigen taal hoorden spreken. Ten tweede hebben we in vers 4 gelezen dat zij in andere talen spraken. Het was dus geen 'hoor-wonder', maar een echt 'spreek- en taal-wonder'.

Hieruit worden twee dingen duidelijk: ten eerste, dat de nieuwe en andere talen daadwerkelijke, bestaande, op aarde gesproken talen waren; maar ze waren voor de discipelen vreemde talen, die zij niet geleerd en tot dan toe nooit gesproken hadden. Er kan geen twijfel bestaan over het feit dat wij hier de ware oorsprong en het doel van het spreken in talen vinden.

Ten tweede wordt duidelijk dat deze gave van God door de Heilige Geest gegeven werd om de grote werken van God, dat is het werk van Christus, te verkondigen en de zegenrijke gevolgen voor degenen die geloven. Het resultaat van deze wonderlijke prediking vinden wij in vers 41: 'Er werden op die dag ongeveer drieduizend zielen toegevoegd'.

God gaf dus op bovennatuurlijke, geestelijke wijze deze ongeletterde mannen de vaardigheid in talen te spreken die zij niet geleerd hadden. In deze talen verkondigden zij de grote daden van God, dat is het Evangelie. Zij werden door de aanwezigen, die ongelovig waren, verstaan, omdat zij in hun taal predikten.

Wat de Heer in Markus 16:17 aangekondigd had, werd al op die Pinksterdag werkelijkheid. Daarbij werd ook Gods bedoeling die Hij met de gave van talen-spreken beoogd had, helemaal duidelijk. Het is daarom verkeerd en totaal ongegrond om het gebeurde in Handelingen 2 als een eenmalige bijzonderheid op te vatten en alle volgende Schriftplaatsen anders te verklaren. Nee, juist deze gebeurtenis is de verklaring voor wat volgt

Handelingen 10:46 en 19:6

Ook in het bericht over de bekering van Cornelius en zijn huisgezin werd vermeld dat zij in talen spraken en God loofden. Cornelius was zonder twijfel al een bekeerde en wedergeboren man vóórdát Petrus bij hem kwam. Maar hem ontbrak nog de kennis over het volbrachte werk van Christus en daarom ook over het Evangelie van redding in Hem. In Efeze 1:13 staat duidelijk de leerstellige, algemeen geldige verklaring dat allen met de Heilige Geest verzegeld zouden worden die 'het woord der waarheid, het evangelie van uw behoudenis' geloofd hadden.

Tot dan toe hadden de heidenen geen deel aan de voor Israël bestemde zegeningen. Nu echter verkondigde Petrus, die eerst zelf deze verandering moest accepteren (Hand. 10:9-17), aan Cornelius en zijn huis 'dat een ieder die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn Naam' (Hand. 10:43).

Cornelius en de anderen namen dit in geloof voor zich aan, en tegelijk viel de Heilige Geest op allen die het woord hoorden. Nu waren er ook mensen uit de heidense volkeren, de natiën, 'officieel' tot het Christelijk geloof en in het bereik van de Goddelijke zegen gekomen (de Samaritanen in Handelingen 8 waren overigens ook geen ware Joden, in de strenge zin van het woord, en evenmin de Ethiopische kamerling). Als bewijs daarvan hoorde men hen in talen spreken en God verheerlijken. God verzekerde daardoor dat Joden en heidenen op dezelfde manier gezegend worden in Christus. Cornelius en de zijnen, die het Woord aangenomen hadden, ontvingen de Heilige Geest net zoals de Joden op de dag van Pinksteren.

Dat bevestigt Petrus uitdrukkelijk in zijn bericht hiervan in hoofdstuk 11:15-16: 'Toen ik begon te spreken, viel de Heilige Geest op hen, evenals ook op ons in het begin. En ik herinnerde mij het woord van de Heer, hoe Hij zei: Johannes doopte wel met water, maar gij zult met de Heilige Geest gedoopt worden'.

Het spreken in talen was dus geen noodzakelijk begeleidingsverschijnsel van het ontvangen van de Heilige Geest, anders hadden de Samaritanen (Hand. 8) net zo goed in talen moeten spreken. Nee, het was een teken van het feit dat God de heidenen op dezelfde wijze aan dezelfde zegen liet deelhebben als de Joden.

Dit is ook het geval met de twaalf discipelen van Johannes de Doper in Efeze (Hand. 19:1-7). Hier is echter niet Petrus het werktuig van genade, of een andere apostel die door de Heer op aarde was aangesteld, maar Paulus, de door de verheerlijkte Heer aangestelde apostel van de volken. De verkondiger van het Evangelie van Gods heerlijkheid stond in niets achter bij de andere apostelen, maar hij stond op gelijke voet met hen.

De discipelen in Handelingen 19 hadden de Heilige Geest nog niet ontvangen, terwijl zij bovendien niet eens wisten dat Hij op aarde gekomen was! Zij kenden echter wel de prediking van Johannes de Doper, en waren met zijn doop gedoopt.

Je moet een Christen zijn om de Heilige Geest te bezitten en daardoor een lid van Christus' Lichaam te zijn. Deze gelovigen echter (want ze waren beslist gelovig!) bevonden zich zagezegd nog op de oudtestamentische grondslag. Dat zij geloofd hadden zegt niet dat zij Christenen waren. Ook Johannes de Doper was geen Christen, en David, Abraham en Noach, enz. al evenmin. Zij waren opnieuw geboren, maar dat alleen maakt nog geen Christen van iemand! Een Christen is niet alleen maar opnieuw geboren (dat wil zeggen: uit de Geest geboren), maar hij bezit ook de Heilige Geest (vgl. Joh. 3:3, 5; Ef. 1:13; Rom. 8:9b). Nu werd Paulus het werktuig om deze wedergeborenen tot

echte Christenen te maken. Toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de Heilige Geest op hen en zij spraken in talen en profeteerden, net zoals bij het gebeuren in het huis van Cornelius.

Uit deze geschiedenis leren we dat zowel Joden als heidenen, mensen die voorheen ongelovig waren of die al geloofden, door het geloof in het nu verkondigde Evangelie van Jezus Christus de Heilige Geest ontvingen. Het uiterlijke teken van het spreken in talen bewees dat zij allemaal op dezelfde basis stonden als degenen die al vóór hen behoorden tot het Lichaam van Christus op aarde, tot Zijn Gemeente.

Maar niet ieder die de Heilige Geest ontving sprak ook in talen! Bij de Samaritanen, bij de Ethiopische kamerling en bij de overste van de gevangenis in Filippi wordt zo iets niet vermeld. In het geïnspireerde bericht in Handelingen zijn de genoemde plaatsen om de aangegeven redenen de enige gevallen geweest waarin sommigen in talen spraken.

Het is daarom totaal onbegrijpelijk dat bijna alle uitleggers in Handelingen een onderscheid maken tussen de geschiedenissen in hoofdstuk 2 en die in hoofdstuk 10 en 19.

Er wordt nauwelijks door een uitlegger bestreden, dat in hoofdstuk 2 werkelijk in niet aangeleerde, vreemde talen gesproken wordt; maar in hoofdstuk 10 en 19 zou datzelfde woord (glossa) plotseling een 'extatisch spreken tot verheerlijking van God' (A.C. Gaebelein) zijn, of een 'verrukt spreken in tongen' (W. Barclay)! Wij hebben geen reden te betwijfelen dat het in alle drie gevallen gaat om eenzelfde door de Geest bewerkt spreken in vreemde talen.

1 Korinthe 12-14

In 1 Korinthe 12 tot 14 - bijzonder in hoofdstuk 14 - wordt heel uitvoerig over de gave van het spreken in talen geschreven. De gemeente in Korinthe bestond vooral uit bekeerde heidenen, en de apostel kon hen ervan verzekeren dat zij in Christus in alles rijk waren geworden, in alle woorden en alle kennis, zodat het hun aan geen enkele genadegave ontbrak (1 Kor. 1:5-7). Maar ondanks het feit dat zij door God zo gezegend waren, waren zij geestelijk in een armzalige toestand. Ze waren in partijen verdeeld (1:11-13; 3:3-4), zij duldden buitenechtelijk geslachtsverkeer (5:1-2; 6:13-17), zij sleepten elkaar voor de rechtbank (6:1-7); en nog veel meer misstanden worden in deze Brief door de apostel bestraffend aan de kaak gesteld.

Vanaf hoofdstuk 12 leert hij hen dan over de taken van de leden van Christus' Lichaam. Zo somt hij in de verzen 8-10 en 28 verschillende gaven op. Het is opmerkelijk dat in beide gevallen de genadegaven van talen-spreken en de uitlegging van de talen helemaal aan het einde van de opsomming staan. Het spreken in vreemde talen was niet zo'n hoogstaande gave als het spreken van 'een woord van wijsheid' (vs. 8). Het spreken in talen was een tekengave zoals ook de gave van het genezen van zieken. Men hoefde geen grote kennis van Gods gedachten te hebben om ze uit te oefenen. Deze gave was ook niet tot opbouw van de gelovigen gegeven, maar als teken voor ongelovigen die deze vreemde talen verstonden.

Het is verder opvallend en belangrijk, dat Paulus in 1 Korinthe 12:29, 30 de vraag stelt: 'Zijn allen apostelen? Zijn allen leraars? Hebben allen krachten? Hebben allen genadegaven van genezingen? Spreken allen in talen? Zijn allen uitleggers?' Op elk van deze vragen moet het antwoord luiden: 'Nee!' Paulus heeft in dit hoofdstuk aangetoond dat niet alle leden dezelfde gave en opdracht hebben. Daarom is het in strijd met de Bijbel als er vandaag de dag gezegd wordt dat iedere Christen de gave van het spreken in talen kan of moet bezitten!

De gave van het uitleggen van een taal (1 Kor. 12:10, 30) heeft nog een verklaring nodig. Want je zou tegen de verklaring van het spreken in talen het volgende kunnen inbrengen: Wanneer het alleen maar om vreemde talen gaat die de spreker niet geleerd heeft, maar die hij door Gods Geest kan spreken, dan was de uitlegging ervan zuiver een vertalers- of tolkenwerk. Dit zou dan dus door elke taalkundige geleerd en uitgeoefend kunnen worden. Daarvoor heb je geen bijzondere genadegave nodig. Hierbij wordt echter over het hoofd gezien dat het spreken in talen plus de uitlegging vergelijkbaar was met profeteren (daarover meer in hoofdstuk 4). De boodschap die in vreemde talen verkondigd werd, moest niet alleen vertaald maar ook uitgelegd worden. Het Woord van God was nog niet voleindigd, zodat er in die tijd nog nieuwe waarheden geopenbaard werden. Wanneer

dit in een vreemde taal gebeurde, dat wil zeggen door het spreken in talen, moest er zowel vertaald als uitgelegd worden. Daarvoor diende dus de genadegave van de uitlegging van de talen.

In 1 Korinthe 13 schrijft de apostel Paulus: ‘Als ik in de talen van de mensen en van de engelen spreek, maar ik heb geen liefde, dan ben ik klinkend metaal of een schetterende cimbaal’ (vs. 1). Zoals wij gezien hebben zijn de talen waarin de gelovigen spraken, menselijke vreemde talen. Wat bedoelt de apostel Paulus echter met ‘talen van engelen’? Wij kunnen hieruit beslist niet afleiden dat hij zelf in zulke talen gesproken heeft! Paulus had de gewoonte om zichzelf als voorbeeld te gebruiken wanneer hij iets wilde verduidelijken (vgl. 1 Kor. 4:6; Rom. 7:7-24). Hier in 1 Korinthe voegt hij in vers 2 toe: ‘En als ik profetie heb, en ik weet alle verborgenheden en alle kennis, en als ik al het geloof heb ...’. In vers 9 zegt hij dan echter: ‘Want ons kennen is onvolkomen en ons profeteren is onvolkomen

Paulus duidt hier dus een ondubbelzinnig hypothetisch geval aan, met behulp waarvan hij aan de Korinthiërs wil uitleggen wat het ontbreken van liefde betekent.

Daarom kan uit zijn woorden beslist niet worden afgeleid dat hij onder andere werkelijk in engelen-talen sprak, of zelfs dat het ‘spreken in talen’ hetzelfde betekent als ‘engelentalen’ of ‘engelenton-gen’.

Wanneer wij inzien dat Paulus niet alle verborgenheden en alle kennis en alle geloof bezat, maar hier een hypothetisch geval stelt, dan is ook vers 1 een vergelijkbare hypothetische stelling.

Op de vraag wat deze talen van de engelen zijn, kunnen wij niet verder ingaan. Maar het is wél duidelijk dat ook deze geestelijke wezens over de taal als communicatiemiddel moeten beschikken (vgl. Jes. 6:3; Zach. 3:4; Jud. :9).

In 1 Korinthe 14 gaat Paulus nader in op het spreken in talen. Uit dit hoofdstuk krijgen wij de indruk dat de Korinthiërs over de genadegaven die God hun geschonken had, zo verrukt waren als kinderen over hun nieuwe speelgoed. Bijzonder sterk trad dit bij het spreken in talen naar voren. De apostel moest hen daarom ernstig terechtwijzen. Dit hoofdstuk is dus niet zozeer een onderwijzing in het ‘tongenspreken’, maar een ernstige vermaning om de genadegaven die God aan Zijn Gemeente gegeven heeft, op de juiste manier te gebruiken.

Zoals we gezien hebben, was de gave van het spreken in talen door God als teken voor de ongelovigen gegeven. Mensen die over ‘de grote werken Gods’ (Hand. 2:11) in hun eigen taal hoorden, zouden zich daardoor van hun schuld bewust worden en tot omkeer gebracht worden. Dat wordt in 1 Korinthe 14:22 bevestigd: ‘Zo zijn dan de talen tot een teken, niet voor de gelovigen, maar voor de ongelovigen’. In plaats van bijvoorbeeld naar de haven van Korinthe te gaan, om daar de zeelui uit allerlei landen het Evangelie te brengen met gebruikmaking van deze speciale gave, beleefden de Korinthiërs in hun samenkomsten veel plezier aan deze spectaculaire gave. Maar daar werden zij door niemand verstaan. Daarom wijst Paulus hen terecht. Het hele hoofdstuk 14 handelt over de samenkomsten van de gemeente te Korinthe, zoals ondubbelzinnig blijkt uit de verzen 4, 5, 12, 19, 23-35.

Zo is het te begrijpen dat degene die destijds in een gemeente in een taal sprak niet tot de mensen, maar voor God spreekt. Niemand verstond het, hoewel hij een door God gegeven genadegave uitoeffende; en hoewel hij wellicht in de Geest verborgenheden uitsprak, dat wil zeggen: dingen die tot dan toe nog niet geopenbaard waren (1 Kor. 14:2). De ‘verborgenheden’ in het Nieuwe Testament zijn altijd dingen die tot op dat moment niet bekend waren, maar nu geopenbaard zijn - dingen die echter alleen begrijpelijk zijn voor geestelijk gezinde Christenen (vgl. 1 Kor. 15:51; Ef. 3:3-5).

Wie in een samenkomst van gelovigen in een taal sprak, bouwde alleen zichzelf op. Is dat echter het doel van het spreken in een gemeente? Paulus eiste daarom dat iemand het gezegde uitleggen moest, waardoor de gemeente opbouwning ontvangt (vs. 4, 5, 6, 9, 13). Net zo is het met het bidden en prijzen in een taal die niemand verstaat (vs. 14-17).

Een verder argument van de apostel is de verwijzing naar de indruk die de gave van talen spreken in een gemeente op de ongelovige en onkundige heeft. Wanneer zij deze talen niet verstaan, zullen zij dan niet zeggen dat de gelovigen dwaze wartaal spreken (vs. 23)?

We moeten bovendien niet vergeten dat het spreken in talen tegelijkertijd een gave én een teken was: een gave van Christus aan Zijn Gemeente, en een teken voor het volk van de Joden. Dat volk had eeuwenlang volhard in hoogmoed en godsdienstige arrogantie, zonder in te zien dat Gods heil tot aan de einden van de aarde zou uitgaan. Vandaar dat de Joodse leiders - als de Heer hun de gelijkenis van de onrechtvaardige landlieden vertelt - niet boos worden wanneer ze horen dat iemand een wijngaard had, en dat zijn knechten werden onteerd en zijn zoon gedood. Ze begrijpen dat dit over hen (de Joden) gaat Maar hun woede wordt pas écht opgewekt wanneer ze horen dat de wijngaard aan anderen zal worden gegeven (Luk. 20:12). De achterliggende boodschap dat God hun unieke positie van hen zal afnemen en Zich tot de heidenen zou keren, dringt heel goed tot hen door.

Zo was dus ook het spreken in andere, bestaande, heidense talen een teken van oordeel voor het volk Israëel, en een bewijs van het feit dat God Zich niet langer tot hen beperkte. Het evangelie werd Gods kracht tot behoudenis voor Joden én Grieken, voor Israëel en de volken.

Gods Woord bevestigt in 1 Korinthe 14:21-22 duidelijk dat het spreken in talen een teken was voor de ongelovigen - niet zomaar voor álle ongelovigen, maar voor 'dit volk', dat is Israëel. Het is een citaat uit Jesaja 28:11-12. Als we dat hoofdstuk lezen, zien we duidelijk dat het hierbij uitsluitend om het volk Israëel gaat.

De apostelen en evangelisten wendden zich meer en meer tot de volken, toen de grote meerderheid van de Joden het evangelie verwierp. Het is dan ook begrijpelijk dat het spreken in talen al in die beginjaren langzaam maar zeker verdween; het hield op (1 Kor. 13:8) omdat het zijn functie als teken voor de ongelovige Joden had vervuld. Elke Jood die nu iets wil weten over Gods machtige daden en Zijn wonder van redding, kan het Nieuwe Testament lezen, en zal redding vinden als hij die boodschap in geloof aanneemt.

En tenslotte geeft de apostel een opdracht die ook vandaag nog geldig is. De Brief aan de Korinthiërs is immers gericht aan 'de gemeente van God die te Korinthe is, ... met allen, in elke plaats, die de Naam van onze Heer Jezus Christus aanroepen' (1 Kor. 1:2).

Deze opdracht luidt: 'Laten uw vrouwen zwijgen in de gemeenten; want het is hun niet vergund (geoorloofd) te spreken, maar onderworpen te zijn, zoals ook de wet zegt. En als zij iets willen leren, laten zij thuis hun eigen mannen vragen; want het is schandelijk voor een vrouw te spreken in de gemeente' (1 Kor. 14:34-35). Hoe gemakkelijk zien tegenwoordig vele Christelijke gemeenschappen over dit gebod heen! In het bijzonder wanneer het gaat om het zogenaamde 'spreken in talen' spelen vrouwen vaak een dominerende rol. Dit feit alleen al zou iedere ernstige Christen tot nadenken moeten stemmen.

'Geliefden, geloof niet iedere geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn; want vele valse profeten zijn uitgegaan in de wereld' (1 Joh. 4:1). De apostel stond de Korinthiërs weliswaar toe in hun samenkomsten te spreken in talen - het was een genadegave van God - maar slechts onder twee voorwaarden: ten eerste mochten er maar twee of hoogstens drie na elkaar spreken (niet door elkaar, zoals steeds vaker gebruikelijk in charismatische kringen), en ten tweede moet er een uitlegger zijn. Maar als deze er niet was mocht er niet hardop in talen gesproken worden (1 Kor. 14:27-28).

Wij hebben nu een kort overzicht gegeven over de duidelijke mededelingen in de Schrift over de genadegave van het spreken in talen. Ze is een door God gegeven gave, die in die begintijd net als de genadegaven van genezingen tot Zijn verheerlijking en tot een teken voor de Joden moest dienen.

Wordt er tegenwoordig nog in talen gesproken?

Een duidelijke en ondubbelzinnige directe uitspraak dat er in latere tijden geen spreken in talen of genadegaven van genezingen meer zouden bestaan, vinden wij niet in het Nieuwe Testament. Maar anderzijds staat er ook nergens geschreven, dat deze tot aan het einde van het Christelijke tijdperk zouden behouden blijven. Integendeel!!

Sommigen zullen hierop zeggen: dat is geen argument! Als antwoord hierop voeren wij de stelling aan dat de Heilige Geest uitdrukkelijk zegt dat bepaalde gaven wél zouden voortduren. 'En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, sommigen als profeten, sommigen als evangelisten, sommi-

gen als herders en leraars, om de heiligen te volmaken, voor het werk van de bediening, voor de opbouw van het lichaam van Christus; totdat wij allen zullen gekomen zijn tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de volwassenheid van de volheid van Christus' (Ef. 4:11-13).

De Heer Jezus ziet hier Zijn Gemeente als Zijn Lichaam voor Zich, en wel vanaf het ogenblik dat de apostelen en profeten van het Nieuwe Testament er het fundament van legden (Ef. 2:20; 3:5), tot aan het eindpunt als de volwassenheid van de volheid van Christus bereikt zal zijn. Dit is het eindpunt van het nut van de gaven. Maar zal dit hier op aarde ooit bereikt worden? Zal er hier ooit een eenheid van geloof en een eenheid van kennis over de Zoon van God bereikt worden bij alle Christenen?

Iedere lezer mag voor zich het antwoord geven, wanneer hij de tegenwoordige toestand in de Christenheid overziet. Wanneer echter spoedig de Gemeente verheerlijkt wordt, zonder vlek of rimpel met haar Hoofd verenigd in de hemel, dan is haar eindpunt bereikt! Tot aan dat ogenblik zet de Heer Zich in als Behouder van Zijn Lichaam. Dat doet Hij door de Heilige Geest, door Zijn Woord, en ook door de blijvende gaven van evangelisten, herders en leraren tot opbouw van Zijn Lichaam, en wel 'totdat wij allen zullen gekomen zijn tot ...'.

Geen woord over talen en genezingen! Deze tekengaven waren niet gegeven tot de opbouw van het Lichaam maar als teken van de macht en de werkzaamheid van God voor de begintijd, toen Gods Woord nog niet voltooid was. Ieder die tegenwoordig de grote daden van God en Zijn heilswerken wil leren kennen, kan het complete Woord van God (de Bijbel) openslaan. Hij zal daarin alles vinden wat tot redding van zijn ziel nodig is, en ook voor een godvrezende wandel.

Er zijn bovendien nog enkele heel sterke argumenten die er voor pleiten dat de gaven van talen spreken en genezingen - die tegelijk een teken vormden - alleen op hun plaats waren in de eerste tijd van de Gemeente van God:

a. Wanneer de schrijver in de al aangehaalde tekst in Hebreeën 2:4 -dus in het begin van de jaren 60 na Christus - spreekt over tekenen, wonderen, allerlei wonderwerken en uitdelingen van de Heilige Geest, dan doet hij dat in de verleden tijdsvorm: 'terwijl God bovendien meegetuigde...'. Conclusie: die buitengewone dingen, waartoe ook het talen-spreken behoorde, waren toen al verleden tijd!

b. Deze gedachte wordt bevestigd in 1 Korinthe 13:8-10: 'De liefde vergaat nooit; hetzij profetieën, zij zullen hun einde hebben; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal afgedaan hebben. Want ons kennen is onvolkomen en ons profeteren is onvolkomen, maar wanneer het volmaakte gekomen is, zal wat onvolkomen is, teniet gedaan worden'. De Goddelijke liefde blijft eeuwig, want ze is Gods wezen. Maar er komt een ogenblik dat er geen profeteren of zoeken naar kennis meer nodig zal zijn. Dat zal dan zijn wanneer het volkomene zijn intrede doet: bij de wederkomst van de Heer, om de Zijnen naar Huis te brengen. Dan zal er geen onvolmaakt werk meer bestaan, het onvolmaakte zal weggedaan worden.

Maar in tegenstelling daarmee wordt van het spreken in talen gezegd dat het zal ophouden. Profetie en kennis, alles wat 'onvolkomen' is, zal pas bij de wederkomst van de Heer teniet gedaan worden. Maar de talen zouden uit zichzelf ophouden. Dat is dus een verdere aanwijzing voor het feit dat de talen op een ander (dat wil zeggen vroeger) tijdstip zullen ophouden dan kennis en profetie, die bij de opname van de Bruid teniet gedaan zullen worden.

c. Laten we nog eens de parallel vermelden die tussen de wonderwerken bestaat die Mozes voor de uittocht uit Egypte deed, en de tekenen die de Heer in Markus 16 aankondigde aan de Zijnen; dat waren tekenen die allemaal in de eerste tijd van het Christendom hun vervulling vonden en in Handelingen beschreven worden. Die tekenen en wonderen in verbinding met de uittocht van het volk Israël duurden ook niet voort. Net zoals in Hebreeën 2:4 wordt in Deuteronomium 26:8 terugziend gezegd: 'En de HEERE voerde ons uit Egypte, door een sterke hand, en door een uitgestrekte arm, en door grote schrik, en door tekenen, en door wonderen'.

Profetisch gezien is de uittocht van de Israëlieten uit Egypte een beeld van het begin, het startpunt van de Kerk op aarde. Het is veelbetekenend dat de parallel tot in zulke details blijkt.

d. In de geschriften van de z.g. kerkvaders uit de eerste drie tot vier eeuwen zijn er geen aanwijzingen te vinden dat het spreken in talen de eerste decennia van het Christendom heeft overleefd. Alleen Eusebius (ca. 260-339) doet een uitspraak over het 'tongenspreken', en wel in zijn beschrijving van de dwaalleraar 1Vlontanus, die beweerde zelf de beloofde Parakleet (Trooster) te zijn. Zo wordt de waarheid van de uitspraak in 1 Korinthe 13:8 dus door de kerkgeschiedenis ondersteund.

Tot slot nog een ernstige vraag aan ons hart en geweten. De Christenen zijn onder elkaar verscheurd en verdeeld. De eenheid van de Geest is over het algemeen niet bewaard gebleven. Dat is een diep verootmoedigende zaak. Als God vandaag de dag nog door deze wonderwerkingen, ook in het talen-spreken, zou 'meegetuigen', waar en in welke groep van Christenen zou Hij het dan moeten doen?

Is er één groep van gelovigen die van zichzelf beweren kan dat zij hun eerste liefde bewaard hebben, het Woord van God hebben bewaard en de Naam van de Heer niet verloochend hebben (Openb. 2 en 3)? Het hoogste wat de Heer in de brief aan Filadelfia opmerkt is een kleine kracht. Wanneer tegenwoordig daadwerkelijk nog zulke door God gewerkte tekenen voorkwamen, zou dan niet geestelijke hoogmoed er het gevolg van zijn?

In de kringen waarin het 'spreken in talen' als een bijzondere werking van de Geest wordt gezien en gepraktiseerd, wordt inderdaad voortdurend beweerd wordt dat aan de andere Christenen iets heel wezenlijks in hun geloofs- en gemeenteleven ontbreekt... Helaas - waar het tegenwoordig aan ontbreekt is geestelijke nuchterheid, bezonnenheid en het onverkort en liefdevol vasthouden aan het Woord van God.

4. PROFETIEËN EN OPENBARINGEN

'Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is', zei God tot de profeet Hoséa (Hos. 4:6). Helaas is er ook tegenwoordig nog sprake van een beklagenswaardig gebrek aan kennis over de gedachten van God bij vele Christenen. Hoeveel gelovigen zijn in staat te verklaren wat de Heilige Schrift, bijzonder het Nieuwe Testament, precies bedoelt met 'profetie'? En dat is toch een fundamentele basis om de vele valse voorstellingen en uitspraken op de juiste wijze tegemoet te kunnen treden! Hoeveel gelovigen raken niet diep onder de indruk van de charismatische beweringen over zogenaamde profetieën of openbaringen en worden er vervolgens door meegesleept! Nuchterheid is heel erg noodzakelijk.

En het voorbeeld van de Bereërs is ook voor ons nog steeds richtinggevend. Toen de apostel Paulus hun het Evangelie verkondigde, namen zij het Woord met alle bereidwilligheid aan. Maar tegelijkertijd onderzochten zij dagelijks de Schriften om na te gaan 'of deze dingen zo waren' (Hand. 17:11).

Profetieën

Laten we onderzoeken wat er in het Nieuwe Testament over profeten (Grieks: prophetes), profetie (Grieks: propheteia) en profeteren (Grieks: propheteuo) wordt gezegd. Al deze woorden behoren in het Grieks tot dezelfde woordstam. De algemeen verbreide maar verkeerde mening is dat een profeet iemand is die toekomstige dingen voorzegt. Wanneer wij bijvoorbeeld de oudtestamentische Boeken van de profeten Jona en Haggai lezen, stellen we vast dat ze nauwelijks of niet toekomstvoorzeggingen bevatten.

Jona had de opdracht van God om de inwoners van Ninevé tot bekering op te roepen. Hij was als het ware een 'evangelist'.

En Haggai kreeg van God de opdracht de slappe en wereldgelijkvormige oversten van Israël op te roepen tot een omkeer. Alleen de laatste van zijn vier uitspraken tegen het volk bevat een vooruitblik op de eindtijd en de Messias (Hag. 2:21-23).

Weliswaar hebben de meesten van de oudtestamentische profeten zoals Jesaja, Ezechiël en Daniël toekomstige dingen voorzegt. Maar dat is niet het hoofdkenmerk van een profeet Elia en Elisa hebben in eerste instantie het geweten van het volk aangesproken. Elia zei bij het begin van zijn dienst: 'Zo waarachtig als de Hes, de God Israëls leeft, voor Wiens aangezicht ik sta...' (1 Kon. 17:1). Dit

is het kenmerk van een profeet: dat hij in de onmiddellijke tegenwoordigheid van God, in praktische gemeenschap met Hem staat. Vanuit deze gemeenschap met God kan hij anderen zeggen wat Gods gedachten zijn. Zo verlangt Petrus van de gelovigen: 'Als iemand spreekt, [laat het zijn] als uitspraken van God' (1 Petr. 4:11). Dit betekent woorden spreken die uit de praktische gemeenschap met God ontsproten zijn en die zo nauw zijn toegesneden en aangepast aan de toestand van de toehoorders dat ze hun geweten bereiken. Het Griekse woord 'logia', dat hier met 'uitspraak' weergegeven is, was ook de uitdrukking voor het orakel van de heidense Griekse goden.

De dienst van een leraar is nuttig voor hen die geestelijk gezind zijn en interesse aan de dag leggen voor de dingen van de Heer. De dienst van de profeten echter bereikt ook het geweten van degenen die ongeestelijk en onverschillig zijn geworden! 'Maar als allen profeteren, en er komt een ongelovige of een onkundige binnen, dan wordt hij door allen overtuigd, door allen beoordeeld; het verborgene van zijn hart wordt openbaar; en hij zal, terwijl hij op zijn aangezicht neervalt, God aanbidden en verkondigen dat God waarlijk onder u is' (1 Kor. 14:24-25).

Na deze korte verklaring kunnen wij wat in 1 Korinthe 14 wordt gezegd over profetieën goed begrijpen. In dat hoofdstuk waarschuwt de apostel de Korinthiërs voor een overwaardering van de gave van het spreken in talen; hij draagt hen op veel meer te streven naar het profeteren. 'Jaagt naar de liefde en streeft naar de geestelijke [gaven], maar vooral, dat gij moogt profeteren' (1 Kor. 14:1).

De profetie is een genadegave van God. Naar deze dienst moesten de Korinthiërs streven. Die dienst veronderstelt echter dat degene die profeteert in nauwe gemeenschap met de Heer leeft. Wie zo een dienst uitoefent, 'spreekt voor mensen tot stichting (opbouw) en vermaning en vertroosting. Wie profeteert, sticht de gemeente' (1 Kor. 14:3-4). 'En dat twee of drie profeten spreken en dat de anderen oordelen. Want gij kunt allen, één voor één, profeteren, opdat allen leren en allen getroost worden' (1 Kor. 14:29,31). Deze dienst heeft meer dan elke andere dienst de praktische bevordering van het geloofsleven van de gemeente tot doel. Daarom begrijpen wij goed dat de apostel aan de Korinthiërs schrijft: 'En wie profeteert, is meer dan wie in talen spreekt' (1 Kor. 14:5). Maar ook deze dienst is onderworpen - zoals elke andere - aan de beoordeling door de andere gelovigen.

Volgens het getuigenis van het Nieuwe Testament werd deze profetische dienst ook door zusters uitgeoefend (Hand. 21:9; 1 Kor. 11:4-5), maar alleen buiten de samenkomsten van de gelovigen, omdat de vrouwen naar Gods Woord in de gemeentelijke samenkomsten moeten zwijgen (zie 1 Kor. 14:34-35).

Openbaringen

De gave van profetie had in de begintijd van de Gemeente een bijzondere plaats; het benaderde de gave van een apostel. In 1 Korinthe 12:28-29 worden de profeten in de volgorde van de gaven op de tweede plaats na de apostelen genoemd: 'En God heeft sommigen in de gemeente gesteld: ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars' (vgl. Ef. 4:11). In Efeze 2:20 worden apostelen en profeten als fundament van het goddelijke bouwwerk beschreven: '... gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf de Hoeksteen is, in Wie het hele gebouw, goed samengevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in [de] Heer; in Wie ook gij mee opgebouwd wordt tot een woonplaats van God in de Geest'.

De verklaring voor deze bijzondere plaats die de apostelen samen innamen, vinden we in Efeze 3:5. Daar is sprake van de verborgenheid van Christus 'die in andere geslachten de zonen van de mensen niet bekend gemaakt is, zoals zij nu in de Geest geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten'. Deze profeten van het Nieuwe Testament ontvingen van hun God openbaringen die voor de opbouw en het onderwijs van de Gemeente nodig waren. De dingen die aan de profeten en apostelen geopenbaard werden, waren tot dan toe in God verborgen geweest.

Daarin werd de wijsheid van God voor de gelovigen in de tegenwoordige tijd ontvouwd (1 Kor. 2:7), en de hele rijkdom van Gods heerlijkheid is daarin vervat (Kol. 1:26). Er wordt over 'de verborgenheid van het evangelie' (Ef. 6:19) en 'de verborgenheid van Christus' (Ef. 3:4; Kol. 4:3) gesproken. Deze verborgenheid houdt in: de heerlijkheid van Christus, de Zoon des Mensen aan de rechterhand van God; en de eenheid van de gelovigen, die tot Zijn Lichaam behoren, met Hem Die als Hoofd over alle dingen aan de Gemeente gegeven is.

Alle waarheden die met deze heerlijke verborgenheid verbonden zijn, werden aan de profeten van het Nieuwe Testament door Gods Geest geopenbaard. Dit gebeurde niet in één keer, maar het vond plaats in de loop van de eerste jaren van het Christendom.

Paulus was een bijzonder werktuig, een uitverkoren vat dat God voor dit doel had toeberaid. Overeenkomstig het rentmeesterschap van de genade van God, dat aan Paulus was toevertrouwd, werden deze verborgenheden hem door openbaring meegedeeld (Ef. 3:2-3). God had hem een bijzonder inzicht in de verborgenheden van Christus geschonken (Ef. 3:4). En tenslotte was hem de genade gegeven onder de volken de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen, 'en voor allen in het licht te stellen, wat het rentmeesterschap is van de verborgenheid, die van alle eeuwen verborgen was in God' (Ef. 3:8-9).

Door de mededeling van deze verborgenheden over Christus en Zijn Gemeente werd de kring van openbaringen afgesloten. Als dienaar van de Gemeente was Paulus als rentmeester door God aange-steld 'om het Woord van God te voleindigen' (Kol. 1:25). Hij bracht de tot dan toe onbekende verborgenheden van God aan het licht. Hij was weliswaar niet de laatste schrijver van het Nieuwe Testament, maar na hem werden er geen fundamenteel nieuwe dingen meer geopenbaard.

In de tijd dat het Nieuwe Testament nog niet voleindigd was, werden er nog nieuwe openbaringen gegeven. Daar is ook in 1 Korinthe 14 sprake van. Paulus schrijft: 'En nu broeders, als ik tot u kom ... , welk nut zal ik u doen, als ik niet tot u spreek òf in openbaring, òf in kennis, òf in profetie, òf in leer?' (vs. 6). Het onderwijs van de gelovigen wordt hier in vier verschillende onderdelen uiteen gezet. Openbaring is de mededeling van nieuwe, tot dan toe onbekende waarheden. Kennis is het begrip over Goddelijke gedachten (vgl. 1 Kor. 12:8). Profetie kan evenals openbaring de medede-ling van nieuwe, toekomstige dingen inhouden, maar het heeft in alle tijden deze betekenis gehad: het geweten van de toehoorders in Gods licht plaatsen, zoals we al hebben gezien. Openbaring en profetie zijn dus niet hetzelfde! Leren tenslotte is het onderwijzen van de gedachten van God, in het bijzonder de uitleg van de Heilige Schrift.

In de eerste tijd, dus vóór de voleinding van het Nieuwe Testament, kwamen in de mondelinge dienst van de gelovigen herhaaldelijk openbaringen voor. 'Wanneer gij samenkomt, een ieder van u heeft een psalm, heeft een leer, heeft een taal, heeft een openbaring, heeft een uitlegging: laat alle dingen gebeuren tot stichting. En als aan een ander die daar zit, iets geopenbaard wordt, laat de eer-ste zwijgen' (1 Kor. 14:26, 30). Sinds de cirkel van de Goddelijke openbaringen en mededelingen door de schrijvers van het Nieuwe Testament gesloten is, zijn er geen nieuwe openbaringen meer. Paulus was het werktuig waardoor het Woord van God voleindigd is. In het laatste Boek van de Bijbel wordt uitdrukkelijk gezegd: 'Ik betuig aan een ieder die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Als iemand aan deze dingen toevoegt, God zal hem toevoegen de plagen die in dit boek beschreven zijn; en als iemand van de woorden van het boek van deze profetie afneemt, zal God zijn deel afnemen van de boom van het leven en van de heilige stad, die in dit boek beschreven zijn' (Openb. 22:18-19).

Wij vatten nog even samen wat er in het Nieuwe Testament gezegd wordt over openbaringen en profetieën:

- a. Openbaring betekent het meedelen van nieuwe, tot dan toe onbekende gedachten van God. Sinds de voleinding van het Nieuwe Testament zijn er geen nieuwe openbaringen meer die betrekking hebben op de waarheid van het Christendom.
- b. Profetie of profetische dienst is: het spreken door de Heilige Geest vanuit de rechtstreekse ge-meenschap met God, om het hart en het geweten van de toehoorders te bereiken en hen op te bou-wen. In zoverre het hierbij gaat om mededeling van nieuwe waarheden, in de ontstaanstijd van het Nieuwe Testament, leek deze dienst op openbaring en geldt daarvoor wat we al onder punt a hebben gezien. In zoverre het echter gaat om 'uitspraken van God' (1 Petr. 4:11) geloven wij dat deze dienst ook tegenwoordig nog kan plaatsvinden. Dit betekent immers dat het Woord van God aan het hart en het geweten gericht wordt, om ze in Zijn licht te stellen.

De enorme veelheid aan niet uitgekomen zogenaamde 'profetieën' of 'openbaringen' ~ moderne 'Christelijke profeten' zou iedere Christen die graag naar deze dingen luistert tot bezinning moeten brengen. Weliswaar zijn er ook vele profetieën en beloften van God in de Bijbel die nog op hun

vervulling wachten. Daarvan zegt de apostel Petrus: ‘En zo hebben wij het profetische woord des te vaster, en gij doet wèl, daarop acht te geven, als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten. Weet dit vóór alles, dat geen profetie van de Schrift een eigen uitlegging toelaat. Want de profetie werd vroeger niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen Gods hebben, door de Heilige Geest gedreven, gesproken’ (2 Petr. 1:19-21).

5. GEBEDSGENEZING

Wie heeft er niet al in allerlei gesprekken gehoord over ‘gebedsgenezingen’? Ze zijn een nagenoeg onuitputtelijk gespreksthema. We stellen echter vast dat dit woord in de Heilige Schrift helemaal niet voorkomt. Daartegen kun je natuurlijk inbrengen dat dit op zich niets buitengewoons is. Mogen wij bij deze gelegenheid echter op het gevaar wijzen, dat er met niet-Schriftgebonden uitdrukkingen soms maar ál te gemakkelijk onschriftuurlijke gedachten verbonden worden?

Zo blijkt het ook met de zogenaamde gebedsgenezingen te zijn. Steeds opnieuw hoor je de vraag: ‘Kan God dan tegenwoordig geen wonderen meer doen?’

Als antwoord wil ik een gebeurtenis vertellen die een tijdje geleden plaatsvond in een gelovige familie in de Noord-Duitse streek Ostfriesland. Bij een jonge moeder met meerdere kinderen werd kanker geconstateerd. Een hele reeks onderzoeken volgde, en de uitslag was kanker in een ver gevorderd stadium. Voor een operatie, die maar heel weinig perspectief bood, werd de gelovige vrouw naar een ver verwijderde universiteitskliniek verwezen. Zij was helemaal rustig en vertrouwde op de Heer. Maar haar man en haar familie baden onophoudelijk voor haar genezing. Kort na haar opname in de kliniek werd haar door de professoren meegedeeld, dat uit nieuw gedane onderzoeken bleek dat er absoluut geen kanker meer te vinden was! De artsen stonden voor een raadsel. De vrouw echter wist en getuigde, dat God hier machtig had ingegrepen. Zij keerde naar huis terug en leeft vandaag de dag gezond en wel temidden van haar familie.

God zij dank dat Hij vandaag de dag ook nog wonderen doet! Maar mogen wij uit dit feit de overhaaste conclusie trekken dat er ook nu nog een speciale gave van ‘gebedsgenezing’ bestaat? Vlij willen ook hier de Schrift laten spreken.

De argumenten van de zogenaamde ‘gebedsgenezers’

Het zijn bijna altijd dezelfde argumenten die voor de zogenaamde gebedsgenezingen aangevoerd worden.

Ten eerste zegt men: de gelovige hoeft niet ziek te zijn omdat de genezing in de verzoening begrepen is. Daarvoor wordt dan Jesaja 53:4-5 aangehaald: ‘Waarlijk, Hij heeft onze ziekten op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen; doch wij achtten Hem dat Hij geplaagd, door God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen zijn wij genezen!’

Deze verzen worden deels in Mattheüs 8:17 en 1 Petrus 2:24 aangehaald. In Mattheüs 8 genas de Heer alle lijdenden, ‘opdat vervuld zou worden, wat gesproken was door Jesaja, de profeet, toen hij zei: ... ‘. Zijn hele leven bekommerde de Heer Jezus Zich om Zijn aardse volk Israël en hun lijden. Maar dat is eigenlijk niet de diepe betekenis van de profetie van Jesaja. Het woord ‘opdat’ (Grieks: hopos, Matth. 8:17) duidt in het Mattheüs-Evangelie altijd aan dat het gebeuren weliswaar in het kader van de vermelde profetie ligt, maar nog niet haar volkomen vervulling betekent (vgl. Matth. 2:23).

Het betekent niet zuiver ons huidige woord ‘opdat’ (‘met als exacte doel dat...’), een woordje dat wél moet worden gebruikt als de aangevoerde oudtestamentische profetie daadwerkelijk in vervulling is gegaan (vergelijk hiertoe Matth. 1:22; 2:15; 4:14 en 21:4).

De ware betekenis van deze profetie wordt ons dan ook in 1 Petrus 2:24 verklaard: ‘Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij der zonden afgestorven, voor de gerechtigheid leven zouden; door Zijn striemen zijt gij genezen’. Hier verklaart Gods Woord in het

Nieuwe Testament zelf dat de genezing niet lichamelijk, maar geestelijk moet worden gezien. Het gaat hier over onze zonden. Het Duizendjarige Vrederijk brengt vervolgens de woordelijke vervulling waarbij ook lichamelijke ziekten genezing vinden.

Ten tweede wordt vaak Hebrëen 13:8 geciteerd: 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid'. Deze woorden worden dan zo verklaard alsof ze betekenen dat er geen einde zou komen aan het tijdperk van wonderen en tekenen. Daarom zouden volgens deze theorie Markus 16:18 en Johannes 14:12 vandaag de dag nog steeds gelden voor trouwe gelovigen.

Maar hierop moeten we antwoorden: de Heer Jezus vergaf zonden in het verleden en Hij vergeeft zonden in het heden - maar zal Hij dat tot in eeuwigheid blijven doen? Want Hij blijft toch Dezelfde?! Dat zou toch de logische consequentie zijn als je Hebrëen 13:8 zo uitlegt. Maar we zien hoe gevaarlijk zulke oppervlakkige argumentaties zijn. Ja, de Heer is en blijft altijd Dezelfde! Maar handelt Hij altijd op dezelfde manier? Zijn de handelingen en openbaringen van God in het Oude Testament dezelfde als in het Nieuwe Testament? Is de tijd van de genade hetzelfde als het Duizendjarige Rijk? En tot slot, is ook de begintijd van Gods Gemeente (Kerk) in eenheid en kracht in alle opzichten te vergelijken met de huidige tijd van versplintering en geestelijke verwarring en verval? Wij hebben bij de beoordeling van het zogenaamde 'tongenspreken' al op de bijzonderheden van deze begintijd van de Gemeente gewezen.

Ten derde wordt onder verwijzing naar het Woord van God gezegd: God verhoort het gelovige gebed, ook als het de genezing van zieken betreft (vgl. Joh. 14:13-14; 1 Joh. 5:14; Jak. 5:15). Hiervan hebben wij al een voorbeeld bij het begin van dit hoofdstuk aangevoerd. Er zouden er nog vele aan toegevoegd kunnen worden. Ja, God hoort inderdaad het gebed van Zijn kinderen! Maar uit het Woord van God en uit onze ervaring weten we maar al te goed dat God niet ál onze gebeden verhoort. Het gebed van de zieke koning Hizkia werd verhoord, en hij werd gezond (Jes. 38:1-5). David kreeg uit zijn overspel met Bathséba een baby, en zijn gebed voor dit zieke kindje werd niet verhoord (2 Sam. 12:15-18). Weliswaar antwoordt God op ieder gebed, maar dat heeft niet altijd de betekenis van verhoring van ónze wensen! Hoe vaak weten wij zelfs niet wat en hoe we moeten bidden, en vaak bidden wij voor dwaze dingen, of zelfs voor dingen die direct in strijd zijn met het Woord van God. Dit kan God nooit tot onze zegen verhoren!

De vaak aangehaalde teksten uit Johannes 14:13-14 en 1 Johannes 5:14 spreken over het gebed in de Naam van Christus en naar de wil van God. In Mattheüs 18:19 vinden we nog het bidden met twee personen die overeenstemmen over enige zaak. In al deze drie gevallen wordt de verhoring van de gebeden als zeker vooropgesteld. Wat wordt daar nu écht mee bedoeld? Is het genoeg als je in je gebed zegt: 'Wij bidden dit in de Naam van Jezus', opdat het meteen verhoord wordt? Of is hier iets anders bedoeld? Wordt hier niet veeleer bedoeld dat wij in ons gebed werkelijk in de kracht en gemeenschap van onze Heer tot de Vader komen? Dat we zeker weten dat Hij Zijn Naam aan ons gebed verbindt? Kan dat voor elk gebed voor zieken gezegd worden?

Nog duidelijker wordt dit bij het bidden naar de wil van God. In Johannes 15:7 wordt de verhoring van onze gebeden afhankelijk gemaakt van de vraag of wij in Hem blijven en of Zijn woorden in ons blijven. Dat betekent dat wij in gemeenschap met het hart en de wil van de Heer leven, Zijn Woord kennen en ernaar leven. Dat is een heel hoge maatstaf voor ons leven en de verhoring van onze gebeden. Kunnen wij altijd zeggen dat wij overeenkomen met deze maatstaf?

Mattheüs 18:19 heeft volgens de context uitsluitend betrekking op de tucht in de plaatselijke gemeente. Dit mogen wij niet over het hoofd zien. Anders zouden twee Christenen over van alles en nog wat eendrachtig kunnen bidden en zij zouden altijd verhoord worden, ook als hun gebeden vleselijk zouden zijn!

In Mattheüs 21:22 en Markus 11:24 wordt echter geen voorwaarde gesteld, behalve het geloof van degene die bidt. Dit geloof echter moet een vast fundament hebben. Wij geloven in God, in het werk van de Heer Jezus Christus op Golgotha en in onze eeuwige redding. Dat doen we niet omdat we zo'n overtuiging door eigen worstelen hebben gekregen, maar omdat we op de vaste grond van het geopenbaarde Woord van God staan! Zo hebben we voor ons geloof ook een Bijbelse grond nodig, als we willen bidden zonder twijfel in ons hart.

(Voor verder onderwijs over het gebed verwijzen wij graag naar 'Het gebed'; geschreven door H.A. Ironside, verkrijgbaar bij de uitgever).

Het genezen van zieken door de Heer Jezus

De meeste berichten over het genezen van zieken vinden we in de Evangeliën, waar ons het leven en sterven van onze Heer en Heiland beschreven wordt. Te beginnen met de genezing van de zoon van de hoveling in Johannes 4:46vv tot aan de genezing van de twee blinden, van wie er één Bartimeüs heette (Matth. 20:29vv; Mark. 10:46vv; Luk. 18:35vv). Er wordt ons verteld over genezingen van wel tweehonderddertig personen. Bovendien genas de Heer Jezus nog ontelbare andere mensen, van wie we de geschiedenis niet eens kennen (vgl. Matth. 8:16; 14:34-36 en 15:29-31).

God was in de Persoon van Zijn Zoon Die Mens werd, tegenwoordig bij Zijn aardse volk Israël en in een wereld die door de zonde en haar gevolgen geplaagd werd. Waar de Heer Jezus kwam en Zijn macht toonde, werden doden opgewekt, zieken gezond gemaakt, armen gevoed en zondaren tot het levende geloof gebracht, 'en de kracht van de Heer was daar om hen te genezen' (Luk. 5:17). 'En de hele schare trachtte Hem aan te raken, want er ging kracht van Hem uit die allen genas' (Luk. 6:19). Deze Goddelijke kracht is een opmerkelijk kenmerk van de werkzaamheid van de Heer. Toen een vrouw met bloedvloeïing in geloof de zoom van Zijn kleed aanraakte om genezen te worden, zei Hij: 'Iemand heeft Mij aangeraakt, want Ik heb bespeurd dat kracht van Mij uitgegaan is' (Luk. 8:46).

Later in de Handelingen komt in het getuigenis van de discipelen telkens opnieuw tot uitdrukking dat de Heer een Man was, 'door God aan u bevestigd door krachten en wonderen en tekenen, die God door Hem in uw midden gedaan heeft' (Hand. 2:22), en dat 'God Hem gezalfd heeft met de Heilige Geest en met kracht. Hij is [het land] doorgedaan, goeddoende en allen genezende die door de duivel overweldigd waren; want God was met Hem' (Hand. 10:38).

Deze openbaring van Goddelijke macht was één van de kenmerken van Christus tijdens Zijn aardse leven, want in de Zoon heeft God aan het eind van de dagen tot ons gesproken. Wij kunnen ons hier alleen met de door Hem gedane genezingen bezig houden. Hoe werd daardoor overduidelijk dat Hij door God gezonden was! In veruit de meeste gevallen was het zuiver de wil van de Heer die werkzaam was, wanneer de mensen tot Hem kwamen. Zij werden van bezetenheid bevrijd (Mark. 1:21vv; 3:20vv; 5:1vv; 9:14), van melaatsheid gereinigd (Luk. 5:12vv; 17:11vv), van blindheid genezen (Matth. 9:27vv; Mark. 8:22vv; 10:46vv), en van vele andere ziekten of gebreken herstelden ze.

Maar wanneer de zieken meer geestelijk ziek waren dan lichamelijk, met betrekking tot hun geloof, dan staat er in de tekst niet het normale woord voor 'genezen' (Grieks: hiaomai en therapeuo), maar een ander woord dat ook 'redden' (Grieks: sozo) betekent. Dit woord wordt in de Brieven ook voor de redding van de ziel gebruikt. Toen de bloedvloeiende vrouw de Heer in geloof aanraakte en genezen werd, viel ze bevend voor Hem neer en verkondigde het hele volk wat haar was overkomen. Daarop sprak de Heer: 'Dochter, wees welgemoed, uw geloof heeft u gezond gemaakt (of: gered), ga heen in vrede' (Luk. 8:48).

Zo wordt ook over de bezetene verteld dat hij behouden (of: gered) werd. Op bevel van de Heer ging hij heen en verkondigde door de hele stad alles wat de Heer Jezus aan hem had gedaan (Luk. 8:36-39).

Bij de blinde Bartimeüs lezen we ook dat de Heer hem aansprak om hem te genezen: 'Ga heen, uw geloof heeft u gezond gemaakt (of: gered). En terstond werd hij ziende en volgde Hem op de weg' (Mark. 10:52). In deze bijzondere voorvallen is duidelijk zichtbaar dat het geloof van de genezen personen niet alleen op de lichamelijke gezondheid gericht was, maar dat zij op grond van dit geloof ook de redding van hun ziel ontvingen. Hun geloof betrof niet in eerste instantie of uitsluitend hun lichamelijke gezondheid; het was het geloof van mensen die wisten dat zij zonder Christus verloren waren.

De Bijbelse genadegaven van genezingen

Zoals we al bij de behandeling van het zogenaamde 'tongenspreken' gezien hebben, gaf de opgevarren en verheerlijkte Heer de Zijnen de meest uiteenlopende genadegaven. Niet iedereen had de ver-

spreiding van het Evangelie of de opbouw van de gelovigen als opdracht; maar sommigen van hen zouden als bijzondere tekengave de macht en de heerlijkheid van God uitstralen. Dat geldt in het bijzonder voor de genadegave van genezingen. Ook deze vermeldt de Heer in Zijn opdracht in Markus 16:17-18: 'Hen die geloven, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij boze geesten uitdrijven; in nieuwe talen zullen zij spreken,... op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden'.

Toen Petrus en Johannes in de tempel een verlamde man genezen hadden, moesten de oversten van het volk dit als een 'duidelijk teken' erkennen (Hand. 4:16; vgl. 4:30; 8:6). In Handelingen 5:15-16 gaat van Petrus dezelfde kracht uit als bij de Heer Jezus, 'zodat zij de zieken uitdroegen op de straten en op rustbanken en bedden legden, opdat, als Petrus kwam, ook maar de schaduw op iemand van hen zou vallen. En ook de menigte uit de omliggende steden kwam gezamenlijk te Jeruzalem en zij brachten zieken en door onreine geesten gekwelden, die allen werden genezen'.

Het bericht over Paulus in Handelingen 19:11-12 lijkt hierop: 'En God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus, zodat zelfs zweetdoeken en gordels van zijn lichaam op de zieken gelegd werden en de ziekten van hen weken en de boze geesten uitvoeren'.

Is dat niet een bevestiging van het woord van de Heer in Johannes 14:12: 'Wie in Mij gelooft, de werken die Ik doe, zal hij ook doen, en hij zal grotere doen dan deze, want Ik ga heen tot de Vader'? Van de Heer lezen we nergens dat door Zijn schaduw of door Zijn kleren zieken genezen werden.

Uit deze en andere bewijsplaatsen in de Handelingen komt ten eerste duidelijk naar voren dat de genezing van zieken uitsluitend te wijten is aan de macht van God, die in de apostelen naar de belofte van de Heer werkzaam was. Van een sterk geloof bij de zieken lezen we maar op één Schriftplaats, namelijk in Handelingen 14:9. Toen Paulus zag dat de verlamde in Lystra geloof had om gezond (of: gered; Grieks: sozo) te worden, sprak hij met luide stem: 'Sta recht op uw voeten!' Hier lijkt het woord 'redden' erop te duiden dat de man niet alleen maar genezen werd, maar ook tot geloof in de Heer Jezus kwam, zoals we al eerder hebben besproken.

Ten tweede moeten we onthouden dat degenen die genezen werden ongelovigen waren, die dus niet al vooraf gered waren.

Deze beide kenmerken worden door de huidige 'gebedsgenezers' en hun aanhangers doorgaans over het hoofd gezien. De 'genezingen' gebeuren meestal bij gelovigen, van wie een sterk geloof in de genezing verwacht wordt. De 'kracht' ligt dus niet bij de Genezer, maar eerder bij de zieke! Wanneer de genezing mislukt krijgt vaak de zieke de schuld, omdat hij zogenaamd niet genoeg geloof had.

In deze samenhang wil ik er nog bijzonder aan herinneren dat wij in het Nieuwe Testament lezen over tenminste vijf gelovigen die ziek waren, maar die niet door de Heer Jezus of de apostelen werden genezen:

Lazarus: '... wier broeder Lazarus ziek was' (Joh. 11:2). Zijn opwekking door de Heer verandert niets aan de zaak dat hij eerst ernstig ziek werd. Deze ziekte diende tot verheerlijking van God (Joh. 11:4)!

Epafroditus: '...omdat gij gehoord hadt dat hij ziek was. Hij is ook ziek geweest, zelfs de dood nabij, maar God heeft Zich over hem ontfermd ... want om het werk is hij de dood nabij gekomen' (Fil. 2:26-30). Paulus zag het desondanks niet als iets vanzelfsprekends, deze dienaar van de Heer gezond te maken!

Trófimus: 'Trófimus heb ik te Miléte ziek achtergelaten' (2 Tim. 4:20). Ook hij werd niet door Paulus genezen.

Timotheüs: 'Drink niet langer alleen water, maar gebruik een weinig wijn om uw maag en uw telkens terugkerende zwakheden' (1 Tim. 5:23). Had Paulus deze trouwe dienaar niet kunnen genezen?

Dorkas: 'Het gebeurde in die dagen, dat zij ziek werd en stierf (Hand. 9:37). Zij werd weliswaar later door Petrus opgewekt, maar het feit blijft toch staan dat deze trouwe discipelin ziek werd zonder genezen te worden en tenslotte stierf.

Deze gevallen van ziekten bij gelovigen bevestigen dat de genadegaven van genezingen in die begintijd tekenen waren die door Gods macht werden geopenbaard voor ongelovigen - en alleen in hun levens, als God het nodig vond. De gelovige weet zich in de hand van zijn God en Vader; hij is daarom niet op allerlei speciale, spectaculaire bewijzen van Gods macht aangewezen.

Laten we ons nu richten tot de enige Brief waarin over de genadegaven van genezingen gesproken wordt. Net zoals de gave van het spreken in talen, worden ook de genadegaven van genezingen alleen in de Eerste Brief aan de Korinthiërs vermeld, en wel driemaal: in hoofdstuk 12, de verzen 9, 28 en 30. Altijd is er slechts van 'genadegaven van genezingen' in het meervoud sprake, om te benadrukken dat het niet om een voortdurende bekwaamheid gaat, maar om van geval tot geval geschonken gaven.

Zoals bij de andere gaven geldt ook voor deze gave: 'Hebben allen genadegaven van genezingen?' (vs. 30). Het antwoord luidt ook hier: nee! Het waren bijzondere machtbewijzen van God die niet elke gelovige bezat.

Ook voor deze gave van genezingen - die een teken voor de ongelovigen was - geldt wat er in Hebrëen 2:4 staat: '... terwijl God bovendien meegetuigde, zowel door tekenen als wonderen en velerlei krachten en uitdelingen van Heilige Geest naar Zijn wil'. De Heer had de apostelen beloofd dat zij grote dingen zouden doen. Zoals we in Handelingen gezien hebben gingen al Zijn beloften woordelijk in vervulling. Sinds het Woord van God voleindigd werd (Kol. 1:25), waren deze machtige tekenen van God niet meer noodzakelijk.

Gebed en genezing in Jakobus 5:14-16

Een bijzonder vaak geciteerde Bijbeltekst is Jakobus 5:14-16: 'Is iemand onder u ziek? Laat hij de oudsten van de gemeente bij zich roepen en laten zij over hem bidden en hem zalven met olie in de Naam van de Heer. En het gebed van het geloof zal de zieke behouden, en de Heer zal hem oprichten; en als hij zonden gedaan heeft, het zal hem vergeven worden. Belijdt dan elkaar de misdaden en bidt voor elkaar, opdat gij genezen wordt Het krachtig gebed van een rechtvaardige vermag veel'.

Met de genezingen door de Heer Jezus en Zijn apostelen, waarvan wij het bijzondere doel al hebben overdacht, heeft deze Schriftplaats maar heel weinig gemeenschappelijks. Het zwaartepunt ligt hier namelijk bij degene die ziek is. Hij staat hier in het middelpunt, en van hem gaat alles uit. Wij kunnen hier ook nauwelijks spreken van een wonder, dat wil zeggen van de directe werking van Gods macht.

Bovendien mogen we niet vergeten dat de Brief van Jakobus geschreven is in een overgangstijd, helemaal in het ontstaansbegin van de Gemeente, en wel aan de twaalf stammen van Israël, onder wie zich veel gelovige Christenen bevonden.

Bij de Joden waren er oudsten in de gemeenten (vgl. Ex. 24:9), en ook in de eerste tijd van de Gemeente werden door de apostelen en hun gevolmachtigden op verschillende plaatsen oudsten aangesteld (Hand. 14:23; Titus 1:5). Tegenwoordig heeft daartoe niemand meer de autoriteit. In zoverre kunnen de 'oudsten van de gemeente', zoals Jakobus het schrijft, niet meer bij een zieke geroepen worden. Uiteraard kunnen wij trouwe, ervaren, toegewijde broeders, die ook vandaag nog de dienst van oudste verrichten, vragen om voor ons te bidden, maar dat is wel iets anders!

Maar dan wordt er verder nog gezegd, dat de oudsten de zieke met olie moeten zalven. Olie werd in de oudheid als medicijn gebruikt. In Markus 6:13 zalfden de discipelen vele zieken met olie en genazen hen. De Samaritaan in Lukas 10:34 goot olie (als een soort zalf) en wijn (als desinfecteermiddel) op de wonden van de overvallene. Jesaja klaagt in beeldspraak dat de wonden van het volk van Israël niet meer met olie werden verzacht (Jes. 1:6).

Deze olie heeft hier dus geen zinnebeeldige betekenis (als beeld van de Heilige Geest), en al helemaal niet de sacramentele betekenis van een 'laatste oliesel'. Het hier gebruikte Griekse woord (aleipho) wordt in het Nieuwe Testament alleen voor uitwendige, lichamelijke zalving gebruikt, terwijl een ander woord (Grieks: chrio) voor het zalven door God Zelf gebruikt wordt. Jakobus zegt dus eenvoudig dat olie (die vaak werd gebruikt als basisstof voor het mengsel van verschillende kruiden) gebruikt moest worden en dat men zou bidden. Hier wordt dus beslist niet bedoeld dat wij

moeten afzien van de geneeskunde en op 'gebedsgenezing' zouden moeten vertrouwen, maar juist het tegendeel! De medische kennis, die ook indirect een gave van God is, moet alleen nooit zonder gebed tot God gebruikt worden (vgl. 2 Kron. 16:12).

Vervolgens verklaart Jakobus dat het gebed van het geloof de zieke zal genezen, en de Heer zal hem oprichten; en als hij zonden gedaan heeft, zal het hem vergeven worden. Bovendien vermaant hij de zieken hun zonden te belijden en hij vermaant allen voor elkaar te bidden, waardoor zij genezen zullen worden. Hij ziet hier een verband tussen ziekte en zonde. Maar het woordje 'als' toont duidelijk aan dat dit niet bij elke ziekte opgaat. Er zijn ziekten die organische oorzaken hebben; en er zijn andere gevallen van ziekte die op zonden terug te voeren zijn en waarvoor God de Zijnen tuchtigt. Wanneer de patiënt met de oudsten over zijn ziekte sprak, mocht de mogelijkheid niet over het hoofd worden gezien dat de ziekte zijn oorzaak in de één of andere zonde had.

Wanneer dat zo was, moest die zonde beleden worden. Dat hoefde niet openlijk te gebeuren (zoals men vaak eist), maar in elk geval tegenover de persoon tegen wie gezondigd werd en uiteraard tegenover God. Uit vers 16 kan ook een verdergaande belijdenis afgeleid worden, hoewel niet absoluut de aanwezigheid van de oudsten vereist wordt.

Een bijzonder duidelijk voorbeeld van het feit dat ziekten een gevolg kunnen zijn van bepaalde zonden, vinden we in 1 Korinthe 11:30. In de gemeente in Korinthe aten en dronken de broeders en zusters zichzelf een oordeel, omdat zij bij het Avondmaal van de Heer in het brood en de wijn niet het lichaam van de Heer onderscheidde. Als gevolg daarvan waren er velen zwak en ziek en sommigen waren al gestorven.

Wanneer nu duidelijk werd, dat de ziekte op bepaalde zonden terug te voeren was, kon belijdenis en vurig gebed de zieke helpen, omdat de oorzaak van de ziekte overeenkomstig de wil van God uit de weg was geruimd.

Dit grondbeginsel geldt ook nu nog. Vele ziekten - bijzonder ook bepaalde psychische aandoeningen (maar uiteraard lang niet alle) - zijn op onbeleden zonden terug te voeren. In zo'n geval helpt voor de gelovige de psychologie of psychiatrie niet echt, maar alleen een godvrezende belijdenis van deze zonden, die voor anderen verborgen zijn.

Tenslotte wil ik in dit verband nog een tekst vermelden die we al hebben aangehaald. Het gaat om 1 Johannes 5:14-17: 'En dit is de vrijmoedigheid die wij tot Hem hebben, dat Hij ons hoort, als wij iets bidden naar Zijn wil. En als wij weten dat Hij ons hoort, wat wij ook bidden, dan weten wij dat wij de beden hebben, die wij van Hem hebben gebeden. Als iemand zijn broeder ziet zondigen, een zonde niet tot de dood, zal hij bidden en Hij zal hem het leven geven, hun die niet tot de dood zondigen. Er is zonde tot de dood; daarvoor zeg ik niet dat hij bidden zal. Alle ongerechtigheid is zonde; en er is zonde niet tot de dood'.

Hier wordt ons eerst de verzekering gegeven dat gebeden die naar de wil van God zijn, zeker verhoord worden, ook als het om een broeder gaat die een zonde begaan heeft waardoor zijn leven in gevaar gekomen is. Dat hier een belijdenis van de zonde vooropgesteld wordt, is overduidelijk.

Maar vervolgens wordt er van 'zonde tot de dood' gesproken, waarvoor overeenkomstig Gods wil niet gebeden mag worden. Wat wordt daarmee bedoeld? Een voorbeeld voor zo'n zonde tot de dood vinden we in de geschiedenis van Ananias en Saffira in Handelingen 5, en verder in de al geciteerde tekst van 1 Korinthe 11:30. Het kan voorkomen dat Gods kinderen hun Vader in hun leven zó ontfermen dat Zijn tuchtigende hand hen door de dood van deze aarde wegneemt. Hiermee is dus de lichamelijke dood bedoeld, en in geen geval de eeuwige verdoemenis. Hoe ernstig is het, dat in zo'n geval het gebed voor genezing niet meer naar Gods wil is!

Wij vatten het onderwijs van dit hoofdstuk in drie punten samen:

1. God, de Heer over leven en dood, kan op elk ogenblik zieken zonder menselijke inbreng gezond maken, op een wonderbare manier. Maar in vertrouwen op Hem mogen wij ook de medische kennis van onze tijd benutten.
2. De nieuwtestamentische genadegaven van genezingen gaf God in het begin van de Gemeente aan speciaal uitgekozen werktuigen, als bewijs voor de ongelovigen dat God machtig is; dit deed Hij

omdat Zijn Woord nog niet voleindigd was: de Bijbel was nog niet compleet. Deze genezingen waren tekenen van God, en veronderstellen beslist niet dat de genezen persoon al gelovig was.

3. Een gebed van geloof door oude broeders in de gemeente kan uiteraard ook tegenwoordig nog plaatsvinden als de zieke dit wil, waarbij vaak eerst de vraag naar verborgen zonden beantwoord moet worden; en waarbij we eraan moeten denken dat de verdeeldheid in de Christenheid de letterlijke praktijk uit Jakobus 5 ernstig bemoeilijkt zo niet onmogelijk maakt.

6. 'WORDT MET DE GEEST VERVULD'

Wij willen deze overdenkingen niet besluiten zonder een woord van bemoediging. In de vorige hoofdstukken was er voor sommige lezers wel duidelijk een waarschuwend leraarsvingertje te onderscheiden. Maar is het vandaag de dag niet dringend nodig dat Gods kinderen elkaar waarschuwen voor de gevaren van buiten, uit de wereld, en ook van binnen, uit de Christenheid?

Ondanks de waarschuwingen voor de gevaren van de onnuchtere afwijkingen en andere negatieve invloeden in de charismatische beweging ontdekken wij bij vele ware, maar dwalende Christenen de oprechte wens om ruimte te geven aan het werk van de Heilige Geest in hun leven. Dat zij daarbij van het zekere fundament van het goddelijke Woord afgedegen zijn, hebben we al gezien.

Maar aan de andere kant bestaat het ernstige gevaar dat degenen die temidden van zo'n verwarring toch aan het Woord willen vasthouden, zelf in de val van het starre dogmatisme lopen. Dat wil zeggen dat ze meningen en leringen voorstaan waarvoor zij in de Schrift geen basis kunnen aanwijzen of dat zij zelfs menen dat dit niet nodig is.

Alleen wanneer wij ons aan het levende Woord van God vasthouden en daaruit ons inzicht en onze kracht putten, kunnen wij de gevaarlijke charismatische verleidingen aan de ene kant, en het starre dogmatisme aan de andere kant ontlopen.

Daarom kunnen wij deze overdenkingen niet afsluiten zonder erop te wijzen wat de Heilige Schrift zegt over de Persoon en het werk van de Heilige Geest in de gelovigen. Een belangrijk kenmerk hebben wij al behandeld in samenhang met de doop met de Heilige Geest. Hoe dor en krachteloos is ons geestelijke leven vaak! Wij willen daarom tot slot zien, wat voor een bron van kracht de Heilige Geest voor ons wil zijn.

De leiding van de Heilige Geest

Er zijn veel teksten in het Nieuwe Testament die ons praktische voorbeelden laten zien van de leiding door de Heilige Geest. Maar voor zover ik weet zijn er maar drie teksten die ons uitdrukkelijk over de leiding door de Geest onderwijzen.

a. Johannes 16:13: 'Maar wanneer Hij gekomen is, de Geest van de waarheid, zal Hij u in de hele waarheid leiden'. Zo zei de Heer Jezus het tegen Zijn discipelen kort voor Zijn afscheid. Tot dan was Hij het geweest Die hen in Gods gedachten onderwezen had. Maar zij hadden er nog maar weinig van begrepen. Nu zou er een andere Voorspraak en Trooster komen om hen in de hele waarheid van God te leiden. Hoe dat gebeurde lezen we in 1 Korinthe 2. Gods raadsbesluiten zijn voor de mensen die van God vervreemd zijn verborgenheden. God heeft deze verborgenheden door de Heilige Geest aan Zijn dienstknechten geopenbaard, en hen geïnspireerd om alles op te schrijven. Maar omdat het Gods gedachten zijn, kan alleen iemand die Gods Geest heeft ontvangen die gedachten begrijpen. Alleen dán is hij in staat de rijkdom van de Goddelijke zegeningen te kennen en ervan te genieten.

b. Galaten 5:18: 'Maar als gij door de Geest geleid wordt, dan zijt gij niet onder de wet'. Het leven van een Israëliet werd tot in de kleinste details door de geboden geregeld. Hij verkeerde voortdurend in gevaar één ervan te overtreden. Dat is totaal anders bij de Christenen. Door genade hebben wij goddelijk, eeuwig leven, en we hebben een Leidsman in de Heilige Geest. Gods Geest opent en ontsluit Gods Woord voor ons, en wil ons in alle omstandigheden wijsheid en leiding geven.

De ware Christelijke vrijheid bestaat erin, vrij van het juk van de zonde en de wet, onder de leiding van de Heilige Geest alleen maar de wil van God te doen. Zo was het met de Heer Jezus. Zo zei Hij

het tot de Joden: 'Als dan de Zoon u zal vrijmaken, zult gij waarlijk vrij zijn' (Joh. 8:36). Deze vrijheid is de gehoorzaamheid aan Christus.

c. Romeinen 8:14: 'Want zovelen door de Geest van God geleid worden, die zijn zonen van God'. Toen de eniggeboren, eeuwige Zoon van God Zijn openbare dienst op aarde begon, werd van Hem gezegd: 'Jezus, vol van Heilige Geest, keerde terug van de Jordaan en Hij werd door de Geest geleid in de woestijn en veertig dagen verzocht door de duivel' (Luk. 4:1-2a).

Hij Die op grond van Zijn vernedering als Mens ook de Eerstgeborene was, stelt ons de voorrechten en verantwoordelijkheid van het zoonschap voor ogen. Als zonen zijn we er toe bestemd gelijkvormig te zijn aan het beeld van Gods Zoon, opdat Hij de Eerstgeborene onder vele broeders zou zijn (Rom. 8:29)! Door Jezus Christus heeft God, de Vader, ons voor Zichzelf tot het zoonschap voorbestemd. Wij zijn begenadigd en aangenaam gemaakt in Zijn geliefde Zoon, tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade (Ef. 1:5vv). Wanneer God Zijn Eerstgeborene opnieuw naar de aarde stuurt, zullen alle zonen van God voor de schepping geopenbaard worden (Rom. 8:19; Hebr. 1:6). Vandaag nog is het onze taak in het bewustzijn van dit verkregen zoonschap te leven in deze donkere wereld.

Het kenmerk van de zonen van God is dat zij door Gods Geest geleid worden. Deze leiding door de Heilige Geest, waarvan de drie aangehaalde teksten spreken, beperkt zich niet tot een 'geestelijk gebied' (bijv. de samenkomsten van de gemeente) dat gescheiden is van het dagelijks leven met zijn taken, werk en zorgen. Het is een duivelse list om ons wijs te maken dat er verschillende gebieden in ons leven zijn, een aards en een geestelijk, die wij van elkaar zouden moeten scheiden! Hoe gemakkelijk komt een Christen ertoe te denken dat hij op aards gebied zich alleen door het verstand moet laten leiden, en alleen op geestelijk vlak door de Heilige Geest moet worden geleid! Nee, dat is een dwaling, want we zijn naar geest, ziel en lichaam het eigendom van onze Heer. Ons lichaam is de tempel van de Heilige Geest, en in dit lichaam moeten wij God altijd dienen en verheerlijken (1 Kor. 6:19-20).

Vervuld met de Heilige Geest

Door de verzegeling heeft ieder kind van God de Heilige Geest ontvangen (Ef. 1:13; 4:30). Maar dat betekent nog niet dat we allemaal altijd met de Heilige Geest vervuld zijn. Alleen: de vervulling met de Geest is geen 'tweede ervaring', geen 'tweede zegen', maar het is dit: dagelijks opnieuw klaar zijn en openstaan voor Gods Geest, voor wat Hij wil bewerken en bereiken in ons leven.

De apostel Paulus schrijft aan de gelovigen in Efeze: 'En wordt niet dronken van wijn, waarin losbandigheid is, maar wordt vervuld met de Geest' (Ef. 5:18). Een dronkenlap staat volledig onder de invloed van de alcohol. Niet meer hijzelf, maar de alcohol is de baas over zijn geest. Zo kunnen ook andere, soms zelfs 'onschuldige' dingen ons beïnvloeden, beheersen en ons onttrekken aan de controle van de Geest. Wat een ernstige waarschuwing vormen de volgende woorden daarom: 'En wordt niet dronken van wijn'!

De Heer Jezus heeft er recht op om ons helemaal onder Zijn gezag en controle te hebben. Hij wil ons door de Heilige Geest beïnvloeden, beheersen en leiden. Daarvoor moeten wij ons bewust aan Hem overgeven en voor Hem openstaan. De weg daar naartoe is: 'Wordt vervuld met de Geest'.

Wij kunnen de Geest tegenhouden. Net zoals iemand die zijn huis afstaat aan gasten, maar die enkele kamers gesloten houdt. Tot deze kamers heeft de Heilige Geest dan geen toegang. Maar wat we van een gast kunnen eisen, dat mogen wij niet tegenover de Heilige Geest doen. Hij wil niet maar een gast, maar een Eigenaar en Gebieder zijn, Die ons hele leven regeert en er voor de Heer Jezus vorm aan geeft. Iedere 'kamer' van onze hersens, harten en levens moet voor Hem openstaan.

Nogmaals wil ik op het gevaar wijzen dat wij Zijn tegenwoordigheid alleen toelaten op het vlak waar wij Hem naar onze mening nodig hebben. Het is dan voor ons voldoende dat Hij ons het bewustzijn geeft dat we een kind van God zijn en dat Hij ons tot op zekere hoogte voor Zijn dienst gebruikt. Maar ons huwelijk, ons gezinsleven, ons werk, onze vriendschappen, ons gemeentelijk leven - zijn dat gebieden waar wij Hem de toegang ontzeggen? Wij staan Hem dan niet toe ons hele leven te beheersen en ons hart in te richten tot eer van Christus.

Maar hoe word ik dan met de Geest vervuld? Zeker mogen wij daarom bidden. Maar alleen het gebed zonder de werkelijke innerlijke bereidheid om er helemaal voor de Heer te zijn, is gevaarlijk.

Laten we toch bewaard blijven voor elke geest van onnuchtere, onbijbelse dwalingen, maar anderzijds ook voor zo'n star dogmatisme zonder geestelijke levenskracht - óók voor bidden zonder een goede hartentoestand.

De weg tot vervulling met de Heilige Geest is daarom niet alleen maar het ernstig gemeente gebed, maar vooral de totale overgave aan de Heer Jezus! Wij hebben heel gauw de neiging ons zelf op de voorgrond te plaatsen, en wij doen ons graag voor als 'geestelijke Christenen', terwijl er in werkelijkheid hoogmoed en zelfzucht in onze harten werkzaam zijn. Alleen wanneer wij deze verborgen boze wortels van hoogmoed, eigenwil, eerzucht, hebzucht, enz. onderkennen en zonder uitvluchten veroordelen, staan onze harten open en zijn ze vrij om de Heilige Geest in ons ruimte te geven te werken tot eer van God en tot onze zegen.

De kracht van de Heilige Geest

Alleen wanneer wij ons zonder voorbehoud aan de Heilige Geest overgeven, ontvangen wij kracht. Hoe vaak missen wij tegenwoordig deze geestelijke kracht en beslistheid!

De Heilige Geest geeft ons kracht tot de dienst voor de Heer. De diaken Stefanus was een man vol van geloof en van de Heilige Geest (Hand. 6:5, 8). In de kracht van de Geest vervulde hij aanvallend zijn dienst als diaken. Maar de Heer kon hem een tijdje later voor een veel hogere dienst gebruiken. Ook daarin was hij vol van de Heilige Geest. Hij zag de Heer in Zijn heerlijkheid. Hij ontving de kracht om voor zijn Heer te sterven.

De vervulling met de kracht van de Heilige Geest geeft ook blijdschap. Van hoeveel kinderen van God zou het leven niet veel vrolijker worden, als zij zich eindelijk helemaal zouden overgeven aan hun Heer en aan de leiding van Zijn Geest! Toen de Joden Paulus en de zijnen uit Antiochië verdreven hadden, werden de discipelen vervuld met blijdschap en met de Heilige Geest (Hand. 13:52). In plaats van te klagen over de slechte behandeling en vijandschap, waren ze blij dat zij in de voetsporen van hun Meester mochten wandelen en dat ze wisten hoe dicht Hij bij hen was (vgl. 1 Petr. 4:12-14). Hoe kunnen wij ons als Christenen vaak in allerlei aardse dingen vastbijten en daardoor het zicht op de Heer kwijtraken. Dan worden wij terneergeslagen.

'Het koninkrijk Gods is niet eten en drinken, maar rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest' (Rom. 14:17). Deze vreugde kan niet verborgen blijven. Maar zo'n blijdschap is geen aardse uitgelatenheid, lolligheid en oppervlakkig plezier. Het is een innerlijke, aanhoudende, diepe vreugde, die haar bron in Christus vindt en die onszelf en anderen verkwikt en bemoedigt. 'Maar wordt vervuld met de Geest, en spreekt tot elkaar in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zingt en jubelt de Heer in uw hart, dankt te allen tijde voor alle dingen de God en Vader in de Naam van onze Heer Jezus Christus' (Ef. 5:18-20).

FUNDAMENTELE WET

Wij moeten nooit toelaten dat onze ervaringen het Woord van God uitleggen, maar in plaats daarvan, moet het Woord van God onze ervaringen beheersen

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm